

Värmlands Anor

1995:1

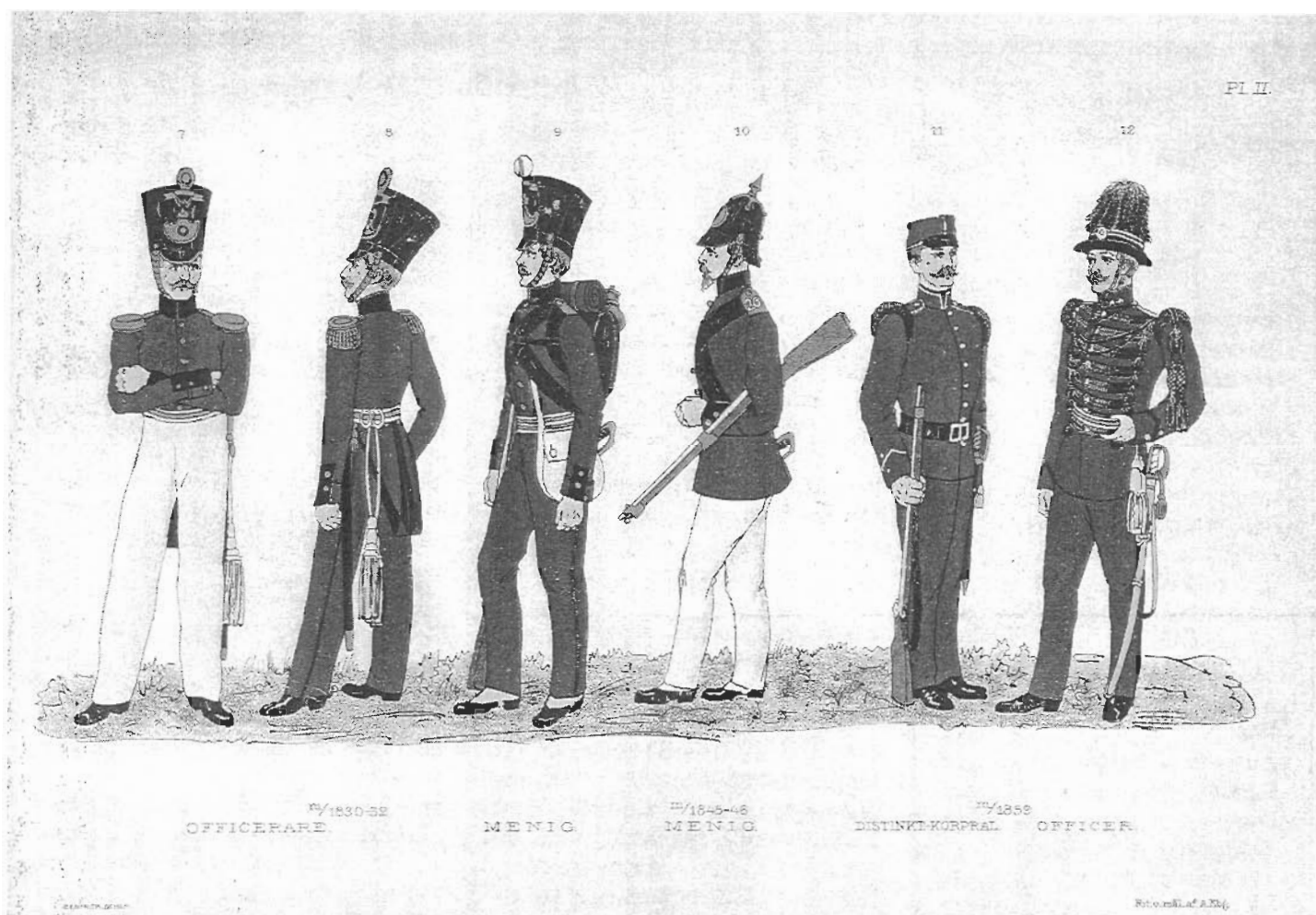
Februari 1995

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening
ISSN 1400-1047

Pris 30:-

Årgång 12

Fältjägaren Frid . . .
Se artikel sida 10

Wermlands Fältjägars uniformer för officerare och meniga 1830 - 1859

VärmlandsAnor

VärmlandsAnor utges som medlems-tidning för Värmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Citat ur VärmlandsAnor får göras, om källan anges.

Upplaga 750 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare Lars-Gunnar Sander

Redaktör Bernhard Granholm

Produktion Consulting Data, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Telefon 054-218777 Telefax 054-218777

Tryck Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 1995:2 är 5 maj 1995

Värmlands

Släktforskarförening

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembydsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 8732201-6897
Föreningens adress c/o Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga.

Medlemsavgiften är 100 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (1995). Avgiften sättes in på föreningens postgiro 46 96 60-5. För medlemmar i Norge är avgiften 90 norska kronor respektive 28 kronor som sättes in på norskt postgiro 0806 1944339.

Arkiv Emigrantregistret, Box 331, 65208 Karlstad. Telefon 054-159272.

Besöksadress Gamla Badhuset, Norra Strandgatan 4, Karlstad

Styrelsen 1994

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754

Vice ordförande Bernhard Granholm, Ljunggatan 39 C, 66432 Grums. Telefon 0555-61153

Sekreterare Gunnar Jonsson, Älvhags-gatan 25, 66140 Säffle. Telefon 0533-10559

Kassör Harald Persson, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Telefon 054-218777

Materialförvaltare Bo Cider, Skolgatan 12, 66060 Molkom. Telefon 0553-10378

Registrator Sonja Peterson, Ölmegatan 9 A, 65230 Karlstad. Telefon 054-219411

Ledamot Eivor Lantz, Lindersvägen 20, 66341 Hammarö. Telefon 054-525727

Stadgar för Värmlands Släktforskarförening

Antagna den 15 december 1983

Ändringsbeslut vid årsmöten
1986, 1989 och 1994

1 Föreningens namn är Värmlands Släktforskarförening.

2 Föreningens ändamål är att inom Värmland stödja och stimulera intresset för släkt- och hembydsforskning och förena dem, som delar detta intresse.

3 Medlemskap erhåller den, som anmäler sitt intresse för föreningens verksamhet och betalar den årsavgift, som årsmötet fastställer. Till hedersmedlem kan årsmöte kalla person som i mycket betydlig grad bidragit till föreningens verksamhet. Hedersmedlem är befriad från årsavgifter.

4 Årsmötet är föreningens högsta beslutande organ och hålles under februari eller mars månad varje år.

5 Årsmötet utser ordförande, fyra till sju ordinarie styrelseledamöter och fyra suppleanter för dessa. Styrelsens mandattid är två år med växelvis avgång för halva styrelsen vart år. Ordförandens mandattid är ett år. Årsmötet utser också redaktör för föreningens medlemsblad.

6 Årsmötet utser två revisorer och en revisorssuppleant, samtliga med ett års mandattid.

7 Årsmötet utser en valberedning på tre personer, varav en är sammankallande. Valberedningens mandattid är ett år.

8 Räkenskaper skall föras per kalenderår och revideras före årsmötet.

9 Kallelse till årsmötet samt föredragningslista skall utsändas minst 10 dagar i förväg.

10 Motioner till årsmötet skall inlämnas till styrelsen senast den 15 januari.

11 Rösträtt vid årsmötet och andra föreningsmöten utövas av varje närvarande medlem med en röst. Lotten avgör vid lika röstetal i valfrågor. Vid lika röstetal i övriga frågor avgör ordförandens mening.

12 Styrelsen sammanträder på ordförandens kallelse. Styrelsen äger fatta beslut, då minst tre ledamöter är närvarande.

13 Styrelsen verkställer föreningens beslut och svarar för de löpande ärendena under mandatperioden.

14 Alla sammanträden protokollförs. Justerare utses vid alla möten till att jämte ordföranden justera protokollet.

15 Förslag till ändring av dessa stadgar skall i skriftlig form inlämnas till styrelsen minst en månad före årsmötet. Stöd av minst 2/3 av de vid årsmötet närva-

Innehåll

Stadgar	2
Kallelse årsmöte	3
Resultat Budget	3
Verksamhetsberättelse	4
Balansrapport	4
Överfallet på Jerpset	5
Skapa register . . .	8
Emigrantforskningen	9
Fältjägaren Frid	10
Krigsarkivet	11
Landsarkiv	11
För hård för bly	12
Antavla 35	13
Arkivverket	14
Vem skrev brevet?	15
Andra medlemsblad	16
Kartor över Dalsland	17
Boktips	18
Anor sökes	19
114 nya medlemmar	20
Vårens program	22
Info från SVAR	22
Annonser	23

Riksstämman i Karlstad?

Vår förenings årsmöte den 18 mars har att ta ställning till en mycket viktig fråga. Styrelsen har nämligen inlämnat en intresseanmälan om att Värmlands Släktforskarförening skall få bli värd för Släktforskarförbundets riksstämma år 1999.

Denna anmälan är preliminär intill dess den godkänns av våra medlemmar, det vill säga årsmötet. Om årsmötet ställer sig positivt till frågan, innebär detta att vi påtar oss ett tungt ansvar. De som besökt någon eller några riksstämmor vet att det rör sig om en stor sak med utställningar, föredrag, konferenser, utflykter och diverse underhållning.

När något skall göras, brukar värmlänningarna ofta säga att "det ordnar sig". Den här saken ordnar sig emellertid inte av sig självt utan fordrar en stor arbetsinsats - inte bara av styrelsen utan även av övriga medlemmar.

Vi kommer att behöva frivilliga som ställer upp och arbetar med både planering och genomförande.

Hör gärna av Dig till styrelsen redan NU med tips och synpunkter!

Lars-Gunnar Sander

Stadgar...

Fortsättning från sida 2

rande medlemmarna fordras för en stadgeändring.

16 Beslut om föreningens upplösning skall fattas av två på varandra följande medlemsmöten, varav ett är årsmöte. Stöd av minst 3/4 av de vid mötena närvarande medlemmarna fordras för att beslut om upplösning av föreningen kan tas. Sista mötet avgör varthän föreningens samlingar och ekonomiska tillgångar skall överlämnas.

Kommentar

Dessa stadgar antogs vid föreningens grundande 15/12 1983. Årsmötet 1986 ändrade ordinarie ledamöter till sju (från fyra). Årsmötet 1989 gjorde ett tillägg till §5: "Årsmötet utser också redaktör för föreningens medlemsblad" och 1994 infördes hedersmedlem, val av kontaktpersoner togs bort och justeringsman ändrades till justerare. HP

Kallelse till årsmöte 18 mars kl 1300

Lördagen den 18 mars kl 13.00 kallas Du till årsmöte i Gamla Badhuset i Karlstad

Förhandlingar enligt förslag till dagordning

Per Magnusson föreläser: "Kartan berättar om Karlstad"

Tag gärna med gäster

Förslag till dagordning för årsmötet

1 Mötet öppnas	12 Val av ordförande för 1995
2 Fråga om mötet anses stadgeenligt utlyst	13 Val av ordinarie ledamöter för 1995-1997 (i tur att avgå är Gunnar Jonsson, Bo Cider och Eivor Lantz)
3 Godkännande av dagordningen	14 Val av suppleanter för 1995-1997 (i tur att avgå är Gunhild Svensson och Iréne Luthman)
4 Val av mötesordförande	15 Val av revisorer och revisorssuppl för 1995
5 Val av mötessekreterare	16 Val av redaktör för 1995
6 Val av justerare	17 Val av valberedning för 1995
7 Verksamhetsberättelse och räkenskaper	18 Fråga om riksstämma i Karlstad 1999
8 Revisionsberättelse	19 Övriga frågor
9 Fråga om styrelsens ansvarsfrihet	20 Mötet avslutas
10 Budget för 1995	
11 Medlemsavgift för 1996	

Resultaträkning 1994

Intäkter	Budget	Resultat
Medlemsavgifter	42750,00	53206,58
Familjeavgifter	200,00	230,00
Kommunbidrag	500,00	500,00
Landstingsbidrag	5000,00	5000,00
Erhållna gåvor	0,00	5000,00
Ränteintäkter	2000,00	1793,50
Summa	50450,00	65730,08

Kostnader	Budget	Resultat
Tidskriften	27000,00	30081,00
Trycksaker	500,00	-5389,50
Portokostnader	7000,00	11335,46
Telefon	175,00	275,00
Möten	3000,00	-141,50
Kurser	0,00	-824,00
Resor	2000,00	3381,10
Förbrukningsmtrl	1100,00	1859,00
Riksstämman	3000,00	2374,00
Externa gåvor	0,00	400,00
Diverse kostnader	900,00	907,50
Ext medlemsavg	500,00	500,00
Riksförbundet	4275,00	4257,00
Avskrivning inv	0,00	5014,00
Överskott	1000,00	11701,02
Summa	50450,00	65730,08

Budget för 1995

Intäkter	
Medlemsavgifter 550x100	55000,00
Familjeavgifter 20x30	600,00
Kommunbidrag	500,00
Landstingsbidrag	5000,00
Erhållna gåvor	0,00
Ränteintäkter	2000,00
Summa	63100,00

Kostnader	
Tidskriften	33000,00
Trycksaker	500,00
Portokostnader 700x3,10x4	12000,00
Telefon	300,00
Möten	600,00
Kurser	0,00
Resor	3000,00
Förbrukningsmtrl	1800,00
Riksstämman	2500,00
Externa gåvor	500,00
Diverse kostnader	1000,00
Extern medlemsavgift	500,00
Riksförbundet	4900,00
Avskrivning inv	0,00
Överskott	2500,00
Summa	63100,00

Verksamhetsberättelse 1994

Verksamhetsåret

Föreningens tionde verksamhetsår omfattar tiden 1994-01-01 till 1994-12-31.

Medlemmar

Antal medlemmar 93-12-31	473
Nya medlemmar 1994	+ 114
Utträden, avlidna, ej betald avgift	-19
Antal medlemmar 94-12-31	568

(varav 21 familjemedlemmar)

Medlemsavgiften

Medlemsavgiften var för 1994 90 kr för ordinarie medlem och 10 kr för familjemedlem.

Hedersledamot

Anders Höglund, Kristinehamn

Styrelse

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Fors-haga

Vice ordförande Bernhard Granholm, Grums

Sekreterare Gunnar Jonsson, Säffle

Kassör Harald Persson, Karlstad

Materialförvaltare Bo Cider, Molkom

Registrator Sonja Peterson, Karlstad

Ledamot Eivor Lantz, Hammarö

Suppleanter Gunhild Svensson, Karlstad, Anette Carlsson, Karlstad, Tom

Silja, Forshaga, Iréne Luthman, Karlstad

Revisorer Kerstin Modén, Karlstad, Gerhard Kaukerat, Slottsbron

Revisorssuppleant Olle Skoog, Kristinehamn

Valberedning Gunnar Bergström, Karlstad (sammankallande), Stig Jonasson, Kristinehamn, Ingrid Johansson, Klässbol

Redaktör Bernhard Granholm, Grums

Styrelsens arbete

Styrelsen har hållit sju protokollförda sammanträden.

Vid Folkrörelsearkivets årsmöte den 22 mars höll Lars-Gunnar Sander ett föredrag om detta arkivs betydelse för släktforskningen.

Lars-Gunnar Sander har deltagit i Släktforskarförbundets ordförandekonferens i Örnköldsvik den 26 aug. Samma dag deltog Gunnar Jonsson i förbundets cirkelledarkonferens också i Örnköldsvik. Lars-Gunnar Sander och Gunnar Jonsson har som ombud representerat föreningen vid riksstämman i Örnköldsvik den 27 aug.

Lars-Gunnar Sander informerade om föreningen och om släktforskning vid Värmlands Hembygdsförbunds konferens i Brunskog den 29 okt.

Den 15 nov besöktes föreningen av ett 100-tal medlemmar i föreningen Aktiva Seniorer varvid Lars-Gunnar Sander och Harald Persson berättade om släktforskning.

Under hösten har tre lokala släktforskarträffar hållits i Torsby, Östmark och Vitsand med Harald Persson som inledare.

Dataregistrering av värmländska soldater har startats upp under hösten som ett ALU-projekt, handledare Harald Persson.

Medlemsmöten

26 mars - Årsmöte med sedvanliga årsmötesförhandlingar. Kulturchefen Kjell Fredriksson föreläste om "Hur man levde, tänkte och trodde för 100 år sedan"

16 april - Informationsträff där bland annat medlemmar ur styrelsen berättade om sin forskning, lämnade tips och svarade på frågor.

7 maj - Besök hos Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga i Örebro varvid kyrkans databas och släktforskarprogram studerades. Rundvandring i Wadköping och middag tillsammans med representanter för Örebro Släktforskare.

24 sept - Dombokskonferens samarrangemang med Föreningen Tingshuset i Häljebol med flera.

18 okt - Föredrag av Barbro Mellander från Värmlands Museum över ämnet "Bergsbruk och järnhantering i Värmland"

Kursverksamhet

En kurs i datorprogrammet DISGEN har hållits i Karlstad. Tretton elever lärde sig hantera släktforskarprogrammet under 3 lördagar, sammanlagt 15 timmar. Lärare var Gunnar Jonsson och Harald Persson.

Publikationer

Tidskriften VärmlandsAnor har utkommit med fyra nummer, totalt 100 sidor.

Värmlands Släktforskar katalog är en uppdatering av 1993 års upplaga med flera forskare samt komplettering med kartor, litteratur-, arkiv- och registerföreteckningar.

Värmlands Ortregister. Över 4 700 hemman och hemmanstorp med hänvisning till socken, härad, jordnatur och mantal. Sammanställt av Gunnar Jonsson.

Vitsands Födde/Vigde 1824-1860, 300 sidor med register.

Fryksände Födde 1707-1765, 452 sidor med register.

Övrig medlemservice

Utbyte av medlemsblad har skett med ett 65-tal andra släktforskarföreningar. Dessa publikationer förvaras i föreningens arkiv på Gamla Badhuset och kan lånas av medlemmarna genom materialförvaltarens försorg.

Harald Persson har verkat som ombud för DIS (Föreningen för Datorhjälp i Släktforskningen) med uppdatering av nya programversioner och telefonsvar på programproblem.

För att underlätta dokumentation av genomförd forskning har föreningen låtit trycka upp blanketter för antavlor som medlemmarna kan köpa.

Föreningen har fått mottaga en donation på 5 000 kr för vilket belopp två läsapparater inköpts och placerats på Gamla Badhuset.

Fortsättning sida 5

Balansräkning 1994

Tillgångar	Ing bal	Utg bal
Kassa	20,00	00,00
Postgiro	14018,89	5584,91
Bank	30000,50	45749,50
Fordringar	0,00	10690,00
Inventarier	1,00	1,00
Summa	44040,39	62025,41

Skulder

Skulder	19980,00	26264,00
Eget kapital	24060,39	24060,39
Årets vinst		11701,02
Summa	44040,39	62025,41

Överfallet på Jerpset i Eidskog

Kartskisser på sida 18

1808-1809 års krig utspelades inte bara i Finland utan berörde även bland annat Värmland varifrån ett halvhjärtat försök gjordes att invadera Norge. Denna artikel har varit publicerad i "Släktforskare i Uppland", nr 2/93. Den har sedan efter lätt bearbetning ställts till VärmlandsAnors förfogande för publicering och vi tackar författaren Bernt Karlsson för hans tillmötegående.

Det var tisdagen den 25 maj och klockan var 01.00. I huvudbyggnaden och i de intilliggande uthusen hade den svenska truppstyrkan, jägarna från Upplands regemente, intagit nattvilan. Till skydd utanför fanns några få vaktposter i den händelse något skulle inträffa. En stod på körbron till ladan och en annan hade tagit plats på en stor sten en bit ifrån byggnaderna.

Det var då som norrmännen passade på att slå till. Vaktposterna övermannades men försökte ögonblickligen påkalla uppmärksamhet och försvara sig så gott de kunde. Ett skott brann av och några avgrundsbråk skar genom luften. De soande upplänningarna vaknade momentant och gav sig genast i kamp med norrmännen.

Verksamhetsberättelsen...

Fortsättning från sida 4

Slutligen har ett mycket stort antal släktforskarfrågor per brev eller telefon besvarats av styrelsemedlemmar.

Ekonomi

Resultat och balansräkning bifogas verksamhetsberättelsen.

Slutord

Föreningen kan se tillbaka på ett framgångsrikt år med många aktiviteter. I förhoppningen om att Värmland inom en snar framtid skall få ett eget landsarkiv i Karlstad tror vi att intresset för släktforskning kommer att öka ytterligare i länet. Styrelsen ser därför framtiden an med tillförsikt.

Karlstad i februari 1995

Lars-Gunnar Sander, Bernhard Granholm, Gunnar Jonsson, Harald Persson, Gunhild Svensson (suppl för Eivor Lantz), Bo Cider, Sonja Peterson

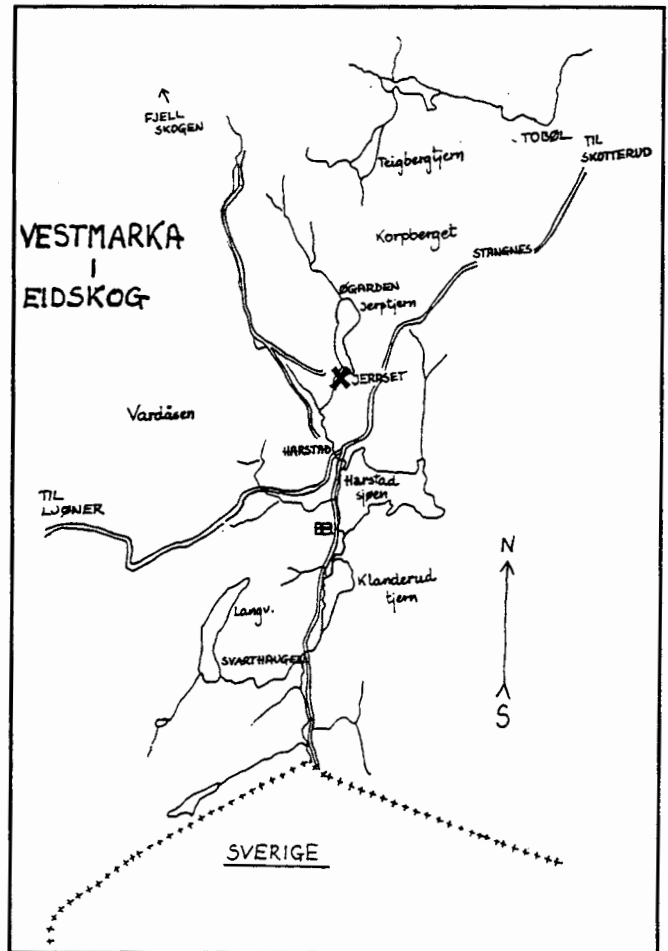
Men norrmännen var förberedda och de var betydligt flera. Efter en timslång drabbning fann upplänningarna för gott att sträcka vapen. Deras ledare hade bestialiskt stuckits ned med några bajonetthugg. Ytterligare fyra man - tre svenskar och en norrmann - hade fått sätta livet till på slagplatsen. De övriga svenskar, 24 man, tvingades ge sig till fånga.

Våren 1808

Detta var den fasansfulla våren 1808. I öster hade Ryssland fallit in i Finland redan i början på året. Från söder hotade Danmark med landstigning i Skåne. Längs riksgränsen i väster stod talrika norska styrkor under dansk överhöghet. Bakom fiendestyrkorna avtecknade sig kejsar Napoleon i tydlig profil. Alla var de hans allierade. På svensk sida återfanns endast England - 100-tals sjömil bort - och till rätt liten hjälp om det skulle hetta till.

Den unge svenske kungen Gustav IV Adolf hade i och för sig inte varit särskilt stark men däremot fanatiskt bestämd i sin uppfattning. Han hatade Napoleon gränslöst och därmed också dennes allierade. Med stridsberedda arméstyrkor i såväl öster och väster försökte han så gott det gick att förhindra att Sverige invaderades av fiender.

Västarmén på 15 000 man hade förlagts längs den långa norska gränsen från Svinesund i söder till Värmland i norr. Upplands regemente svarade för två bataljoner med totalt 983 man, som ingick i västarméns högra flygels 2:a brigad, i första omgången förlagd till trakten av Adolfsfors och Skillingmark.

Två bataljoner infanteri var förlagda i byarna Långlanda, Telle, Torgelsrud, Lesserud, Korterud, Grannerud, Grytved, Lernäs, Elgesta och Lund. En bataljon förlades i byarna från hemmanet Vikene i Skillingmarks socken. Artilleri och kavalleri var förlagda till Noresund, Flogene, Otterbol, Rudsgården och Bellstad. Jägarbataljonen och en bataljon infanteri förlades till Skillingmark och byarna däromkring med jägarna förlagda närmast gränsen.

Brigadchef var översten greve A L von Schwerin. Biträdande chef, men i själva verket kommenderande, var överstelöjtnant friherre Gustaf Olof Lagerbring till Bredsjö i Järlåsa socken.

Upplänningarna hade avmarscherat från Uppsala i början av mars. De begav sig till att börja med till ståndkvarter utanför Nora. Därefter fortsatte de via

Fortsättning sida 6

Överfallet på Jerpset . . . Fortsättning från sida 5

Kävringeborn, Saxån och Filipstad mot den norska gränsen till trakten av Eda skans. Gränsen mot Norge passerades den 14 mars. Redan den 29 februari skall den danska krigsförklaringen ha under-tecknats, men den lär ha överlämnats till svenskarna just den 14 mars.

Den 18 april intog upplänningarna med Rasbo kompani i spetsen Lier skans strax öster om Kongsvinger. En månad senare, närmare bestämt den 18 maj, stötte upplänningarna på nytt ihop med norrmännen, den här gången vid Jahren nordost om Kongsvinger. Resultatet blev inte lika framgångsrikt som vid Lier. Norrmännen höll ställningarna betydligt bättre och åsamkade upplänningarna rätt avsevärda förluster.

Gården Jerpset i Vestmarka

I slutet av maj månad var en truppstyrka bestående av ett drygt 50-tal jägare ur Upplands regemente förlagd till gården Jerpset i Vestmarka sydost om Kongsvinger. Ledare för styrkan var löjtnanten baron Gustaf Reinhold Ulfsparré till Kydingeholm i Alunda. Vid sin sida hade han fänrik Olof Johan Wijnblad från Krogsta i Lunda men bördig från Risberga i Östuna. Jägare var beteckningen på en specialstyrka, som i regel utrustats med studsare i stället för muskoter.

Gården Jerpset brukades av Trond Larsen Jerpset, en sann norsk patriot. Han var vid tiden för svenskarnas intåg i Norge inkallad till Kongsvinger fästning som så kallad landvernsman och kunde som sådan bistå de reguljära norska trupperna med användbar lokal information.

Fientliga strövtåg i området runt Jerpset skapade viss oro i det svenska lägret, varför löjtnant Ulfsparré sände iväg fänrik Wijnblad med 28 man på måndagskvällen den 24 maj för att försöka klarlägga vad som egentligen föregick. Kvar på Jerpset blev, förutom löjtnant Ulfsparré också 28 man rekryterade ur fyra av regementets åtta kompanier. Där fanns många ärrade upplänningar av vilka några varit med redan i 1788-90 års krigshandlingar mot Ryssland vid Svensksund.

Gården Jerpset i Vestmarka, där det dramatiska blixöverfallet natten till den 25 maj 1808, inträffade. En minnessten intill flaggstången minner om händelsen. Foto Bernt Karlsson 1987

Livkompaniet bidrog med:

Soldat Carl Falk, 21 år, från rote 96 Mälbo i Vendels socken

Soldat Lars Borg från rote 73 i Husby i Vendels socken

Soldat Jan Bräck från rote 42 Gryttjom i Tierps socken

Soldat Jan Hoff, 28 år, från rote 47 Gisselbo i Tierps socken

Soldat Per Ax, 40 år, från rote 105 Axlunda i Björklinge socken. Hade varit soldat sedan 1789, deltagit i fälttåget till Pommern 1806-07 och sannolikt också till Finland 1789-90

Soldat Jan Åhl, 42 år, fyrbarnsfar från rote 109 Hammarby i Björklinge socken. Hade varit soldat sedan 1789, deltagit i fälttåget till Pommern 1806-07 och möjligen också till Finland 1789-90

Soldat Erich Sand från rote 113 Åmyra i Björklinge socken

Soldat Eric Fyhr från rote 100 Juvansbo i Björklinge socken.

Från Förste majorens kompani (Olands kompani) kom:

Soldat Lars Fyr, 42-årig fyrbarnsfar från rote 62 Sydinge i Alunda socken. Hade varit soldat sedan 1790

Soldat Anders Löf från rote 53 Vallde i Skäffthammars socken

Soldat Erich Rapp, 39 år, fyrbarnsfar från rote 77 Väsby i Alunda socken. Hade varit soldat sedan 1791

Soldat Anders Grön från rote 52 Norra Skäffthammar i Skäffthammars socken

Soldat Elias Kraft, 29 år, från rote 44 Pinga i Morkarla socken. Hade varit soldat sedan 1801 och också deltagit i fälttåget till Pommern 1806-07

Trumslagaren Per-Olof Bergström, sannolikt från Krogsta i Tuna socken.

Bälinge kompani bidrog med:

Soldat Carl Ekstrand, 26 år, från rote 32 Vaxmyra i Ärentuna socken

Soldat Jan Blesholm, 27 år, från rote 105 Ahlsta i Börje socken

Soldat Matts Krut från rote 101 Agersta i Jumkils socken

Soldat Jan Fröjd från rote 110 Åkerby i Börje socken

Soldat Lars Bäver, 43 år, från rote 118 Västra Läby i Läby socken.

Från Rasbo kompani återfanns:

Soldat Anders Fruck, 38 år, från rote 6 Gamla Uppsala by i Gamla Uppsala socken

Soldat Jan Malm, 22 år, från rote 95 Ellringe i Almunge socken. Hade varit soldat i bara drygt ett år

Soldat Anders Ed, 31 år, tvåbarnsfar från rote 104 Edeby i Almunge socken. Hade varit soldat sedan 1801

Soldat Matts Öster, 33 år, trebarnsfar från rote 102 Kamsta i Almunge socken. Född i Östuna socken. Hade varit soldat sedan 1801 och deltagit i fälttåget till Pommern 1806-07

Soldat Carl Bjur, 24 år, från rote 114 Åkerby i Funbo socken

Soldat Erik Flor, 22 år, från rote 132 Bärby i Danmarks socken.

Utöver de tidigare nämnda fanns det ytterligare tre jägare från Upplands regemente med vid Jerpset, varom uppgifterna dock är tämligen bristfälliga:

Korpral Johan Söder rote, socken och kompani okända.

Fortsättning sida 7

Överfallet på Jerpset . . .

Fortsättning från sida 6

Möjligen en soldat vid namn Gustaf Reinhold Alvfors, socken och kompani okända. Slutligen en 28:e soldat om vilka alla fakta - i varje fall än så länge - är okända.

Baron Gustaf Reinhold Ulfsparré var själv 33 år och ogift. Han var son till baron Anders Ulfsparré med hustru Johanna Helena, född Röök, och hade två bröder i livet, vilka också valt den militära banan. Brodern Jacob Anders fanns även han med på fälttåget till Norge, också förlagd till området öster om Kongsvinger. Gustaf Reinhold Ulfsparré hade blivit sergeant vid Upplands regemente redan som 16-åring år 1791.

Norska förberedelser

Söndagen den 23 maj hade överste Staffeldt från sin bas på Kongsvingers fästning beordrat en norsk styrka på ungefär 150 man under ledning av kapten Wilhelm von Jürgensen att bege sig mot Vestmarka och försöka överraska de svenskar som låg grupperade därstädes. Den norska styrkan bestod av cirka 85 man från det Leirdalske lette infanterikompani och 65 man från det Aamodtske skilöperkompani.

Leirdalske lette infanterikompani hade sitt rekryteringsområde kring Sognefjordens allra innersta fjordar - i Laerdal, Borgund, Hafslo, Solvorn och Årdal. Kompaniet var nyuppsatt så sent som 1801. Dessförinnan hade de inre sogningarna varit befriade från krigstjänst som kompensation för att de tog ansvar för postvägen över Fillefjäll mot Kristiania (Oslo).

De flesta soldaterna var runt 25-årsåldern och saknade så gott som helt erfarenhet från livet på krigsfot. Kapten von Jürgensen, 45 år, var kompaniets chef även till vardags. Han var född 1762 i Husum i Schleswig och hade kommit till Norge 1791 som en av de allra sista utlänningarna som fick tillträde till en norsk officerstjänst.

Bland leirdölerne i övrigt återfanns t.ex.: Soldat Endre Iversen Holde, 23 år, från Borgund

Soldat Hans Lem Sörensen, 26 år, från Årdal

Soldat Sjur Andersen Övrebö, 30-årig fembarnsfar från Solvorn
Soldat Iver Christopher Richum från gården Richum i Tönjum

Soldat Ola Thomasen Jelde, 27 år, från Årdal
Soldat Baar Andersen Mo från Tönjum.

Korporal Jens Klingenberg, 24 år, från gården Saebø i Laerdal

Soldat Ivar Knudsen, 29 år, från gården Övre Haeg i Borgund

Soldat Anders Pedersen från gården Nordre Björkum i Tönjum

Soldat Anders Davidsson från gården Raee i Tönjum

Soldat Peder Atlesen från gården Björkum i Tönjum

Soldat Andreas Hansen Lem från Årdal.

Soldat Sjur Björkhaug från Kaupanger.

Skilöperkompaniet

Det Aamodtske skilöperkompani var ett av de tre skilöparkompanierna som utgjorde den Sønnerfjellske skilöperbataljon. Kompaniet rekryterades huvudsakligen från den norra delen av Hedmark fylke - från bygderna i Rendalen och Østerdalen

Kompaniet bestod av 100 man, som var indelade i tre fördelningar, den tynsetske (= 1:a), den rendalske (= 2:a) och den aamodtske (= 3:e). Mycket tyder på att de skilöparsoldater, som begav sig mot Jerpset, kom från de tynsetske och rendalske fördelningarna.

Skilöparkompaniet leddes enligt vissa uppgifter av löjtnant Johan Friedrich Spörck. Andra uppgifter talar om premiärlöjtnanten Ludvig Munthe Blix, 38 år, som ledare.

Följande soldater och övriga befäl torde ha varit med bland de 65 skilöparna: Kommendersergeant Per Aasnes

Sentida ättlingar i rakt nedstigande led till Trond Jerpset. Fr v Embret Jerpset och sonen Arne Jerpset. Minnesstenen restes 1908. Foto Bernt Karlsson 1987

Skidlöpare Per Baeck från Storelvdal.

Skidlöpare Ola Danielsson Eika från Trysil

Skidlöpare Erik Kalvkjipptjønnet, 21 år, från Kalvkjipptjønnet mellan Tynset och Kvikne

Skidlöpare Erik Adamsson Moen från Tolga

Skidlöpare Ola Larsen Nygarden från Tolga.

Som ledsagare av den norska truppstyrkan på väg mot hemmagården Jerpset fanns också landvernsmannen Trond Jerpset med. Ingen kunde ju haft en bättre vägvisare. Ju närmare Jerpset truppstyrkan kom, desto bättre kände Trond terrängen.

Den målmedvetna styrkan gav sig iväg för att överraska svenskarna. Mer om detta och av drabbningen kommer i nummer 1995:2 av VärmlandsAnor.

Skapa register men till vad?

När jag tänker på register inom släktforskningar så är det i första hand sökregister för olika typer av originalkällor. Det kan till exempel vara ett personregister till en dombok eller ett komplett vigsel- eller födelseregister.

För källor av typ domböcker eller bouppteckningar, så ser jag det som viktigast med register i form av personregister med sidhänvisningar till källorna. För ministerialböcker som redan är strukturerade med olika kolumner för olika uppgifter så kan dessa relativt enkelt passa in i en mall för sökregister.

Det viktigaste användningsområdet för register är enligt min mening att fastställa möjliga släktsamband genom utdrag, sortering och matchning av olika register. Hypoteserna som man kan få fram på detta sätt ska naturligtvis verifieras mot originalkällorna.

Normerade sökord

För att ett register ska kunna vara användbart för ovan nämnda släktforskning så måste någon form av normering av de viktigaste sökorden göras. Vi vill ju gärna se alla stavningsvarianter av ett namn sorterade tillsammans, exempelvis kommer ju Carl och Karl att sorteras på helt olika ställen. Sökorden ska användas för sökning och sortering, men det är viktigt att vi inte låter någon information, till exempel originalstavning, försvinna vid normeringen. Jag förordar därför att man vid normering lägger till nya kolumner för varje sökbegrepp.

Originalregister:

Förnamn	Efternamn	Adress
Carl	Phersson	Olserud
Erich	And:son	Gernerud

Register kompletterat med normerade sökord, fältnamnet Nxxx:

Förnamn	NFörnamn
Carl	Karl
Efternamn	NEfternamn
Phersson	Persson
Adress	NAdress
Olserud	Olofsrud etc

Registret med normerade sökord kan nu användas för att till exempel söka ef-

ter möjliga syskongrupper, makor eller andra släktförhållanden. Själva sökningen kan göras på olika sätt antingen genom sortering på olika kolumner eller genom urval eller en kombination av dessa metoder.

Samkörning

Den största nyttan med datoriserade register ser jag när man kan 'samköra' flera olika register, till exempel födelse- och vigselregister eller register från flera grannförsamlingar. Olika släktforskare kan i detta sammanhang ha olika vinklingar på hur man ska 'samköra'.

I detta sammanhang vill jag poängtera den viktiga skillnaden mellan registrering och forskning samt det viktiga att hålla ursprungregistren så intakta som möjligt för att inte begränsa samkörningsmöjligheterna.

Registrering är avskrift av originaluppgifter. Forskning är i detta sammanhang sortering, samsortering och urval av och ur register. Forskningen får aldrig återföras till originalregistren så att originaluppgifterna ändras. Normering innebär ju i och för sig förändring av originalregistren, men så länge man behåller originalkolumnen tycker jag att detta är acceptabelt. Om dessa regler följs så kommer registren att kunna vara användbara även för andra forskare.

Första gången jag själv fick nytta av datoriserade register i min egen forskning var när en kollega skickade mig ett födelse- och ett vigselregister för en församling i norra Uppland. Jag hade själv köpt de aktuella mikrokorten och gjort en första genomgång av dessa.

Ett problem var att det i födelseregistret bara fanns en förälder angiven, nämligen fadern. Med hjälp av sökning i vigselregistret fick jag mycket snabbt fram uppgifter om möjliga mödrar. Redan efter ett par timmar så hade jag hittat ett tiotal nya anfäder och dessutom de flesta av deras syskon. Eftersom jag hade mikrokorten tillgängliga så var det också mycket snabbt verifierat att registret var korrekt avskrivet för mina släktingar. Som en extra bonus fick jag också hjälp med tolkningen av en del svårtydda namn i registret.

Praktiska detaljer om register

Det finns många olika möjligheter att göra register med dator. Det finns en uppsjö av generella registerprogram, kalkylprogram och ordbehandlare som kan användas.

En ordbehandlare eller texteditor finns i alla datorsystem. Där kan man helt enkelt göra en kolumnindelning med hjälp av tabulatorstecken och skriva en rad för varje registerpost. Man måste dock hålla tungan rätt i munnen så att fälten verkligen hamnar i rätt kolumn, speciellt när det finns många tomma fält. Viss hjälp kan man få genom att skriva en rad med kolumnrubriker som också kan kopieras in på nya ställen när den 'rullar ut' från skärmen.

Kalkylprogram är snäppet bättre än ordbehandlare, här finns ju en automatisk hantering av kolumner. I vissa program finns det också möjlighet att lägga in speciella inmatningsformulär för att underlätta registrering. Kalkylprogrammen är också mycket användbara i den senare forskningsfasen eftersom det ofta är väldigt enkelt att läsa in flera register och att sortera.

I generella registerprogram så har man de största möjligheterna både vad gäller inmatningsformulär (mallar) och sortering och urval. Exempel på sådana program är Question&Answer, FilMaker Pro och HyperCard. I de flesta så kallade kontorspaket med program brukar det också finnas något registerprogram.

Jag har talat om olika program för registrering och det finns dessutom olika datorsystem. Hur ska vi kunna utbyta information mellan dessa? - Svaret är textfiler (ascii-filer), vilket är det enda format som är gemensamt för dessa olika program. För olika datorsystem behövs det ibland en enkel konvertering av text filerna för att kunna hantera våra svenska ÅÄÖ på ett korrekt sätt.

Dela med dig till kollegor

Se till att andra forskare får nytta av ditt arbete genom att lämna färdiga register till en släktforskarförening som åtar sig att informera om och att skicka ut kopior till intresserade forskare. Tillsammans med registret bör det också finnas

Skapa register . . .**Fortsättning från sida 8**

en dokumentationsfil som beskriver vem som har tagit fram registret och kanske något om församlingen som registret avser. Om du har register som är hand- eller maskinskrivna, kontakta någon förening som kanske kan hjälpa till med datorregistrering.

Den största nyttan av datoriserade register får man vid 'samkörning' av flera kompletta register. Därför tycker jag att det är viktigt att gjorda register blir tillgängliga i sin helhet för forskning. Det räcker alltså inte med att lägga registren i en databas där medlemmar kan söka antingen via modem eller via brevfrågan. För att kunna genomföra systematisk forskning så måste de kompletta registren släppas ut till forskarna. Systemet med databaser har kanske ändå sitt berättigande för att enkelt kunna hitta rätt register för vidare forskning och för att göra registren tillgängliga för 'datorlösa' forskare till exempel genom brevfrågor till den registeransvarige.

*Mats-Olof Sander**Aprikosgatan 89**426 56 V Frölunda**Telefon 031-69 31 93 Arb 031-66 76 56*

Nyförvärv i Karlstads Stadsbibliotek

Karlstads Stadsbibliotek har nu köpt in mikrokort för hela Värmlands län avseende Födde, Vigde och Döde 1898-1924. Korten förvaras i pärmar i studierum A på plan 3.

Som deposition från Landsarkivet har biblioteket mottagit nya register över födda i Karlstads stadsförsamling 1701-1894. Tillsammans utgör dessa 10 band och omfattar register över fäder, mödrar och barn. Inte minst för den som forskar i stadsförsamlingarna är registren till god hjälp. Tidigare finns födelseregister för Filipstad och Kristinehamn liksom personregister över vigda och döda samt till husförhörlängderna i alla tre städerna.

Eva Fredriksson

Emigrantforskningen

Släktforskaren Bertil Grundström i Tranås är en trågen emigrantforskare. Han meddelar att även andra i vår förening utan kostnad kan få ta del av hans material. Följande finns att tillgå:

1. Alla emigranter från Gräsmark och Gunnarskog. För dessa finns dessutom alla anor i DISGEN med Mac inmatade, varför såväl an- som släktavla kan framställas.
2. Register omfattande cirka 15 000 personer födda i Värmland eller utflyttade från Värmland och medlemmar i någon svensk-amerikansk kyrkoförsamling. Detta material finns i utskrift och en omgång finns vid Emigrantregistret.
3. Excerperingar i dBase av alla svenskar som varit medlemmar i någon svensk-amerikansk kyrkoförsamling i delstaterna Florida, Wyoming, Idaho, Utah, Colorado, Maine och Wisconsin.
4. Personregister över "svenskar i Illinois 1880"
5. Förteckning av alla familjer i finnbbygden i Gräsmark för perioden 1766-1895. Omfattar cirka 600 A4-sidor om det skrivs ut, men finns i dator, där sökning kan ske.
6. Uppteckning av alla familjer i Gräsmark med finska anor. Det registret finns vid Emigrantregistret i utskriven form.
7. Förteckning (familjetabeller) över alla familjer i Träskog, Gunnarskog, för perioden 1700-1865. Kyrkböcker, mantalslängder och jordeböcker har bland annat varit källor.
8. Register omfattande cirka 25 000 dödsnotiser på svenskar, exciperade ur tidningen "Svensk-amerikanaren" för perioden 1866-1925. Finns även på dator vid Emigrantregistret.
9. Register över värmlänningar som varit medlemmar i Svithiodorden i USA. Finns i tryck hos Emigrantregistret.
10. Register över värmlänningar som varit medlemmar i Vikingorden i USA. Finns även i tryck hos Emigrantregistret.
11. Emigrantregistret har tillförts databaser:
 - a) i dBase för svenskar tillhörande de svensk-amerikanska kyrkosamfundet i delstaterna Florida, Wyoming, Idaho,

Utha, Texas, Wisconsin och Iowa samt för Douglas County i Minnesota. Totalt cirka 45 000 namn.

Dessutom excerperingar ur kyrkböckerna för Alabama, New Hampshire, Oregon och New Jersey för personer utvandrade från Värmlands och Örebro län. Totalt finns nu i denna databas cirka 55 000 namn.

b) i Words excerperingar ur den svensk-amerikanska tidningen "Svensk Amerikanaren" av alla notiser om avlidna svenskar för perioden 1866-1925. Totalt cirka 25 000 notiser.

Lars-Gunnar Sander

Namnval och födelseår

Förstfödde sonen fick ofta namn efter farfar, om inte familjen bodde på moderns gård, då fick han morfars namn, vilket annars andre sonen normalt fick. Flickornas namntradition följer samma mönster.

Har du vid din forskning på 1600-talet förundrats över att så många är födda på årtal som slutar med 5 ?

Detta kan förklaras med att personerna varit lite osäkra på hur gamla de var, och endast vetat i vilket decennium de var födda. Prästen har då valt att lägga födelseåret till mittpunkten av decenniet. (Ur "Arosiana", Västerås Släktforskar-klubb)

Kanske kan det vara något liknande som förklarar det resultat jag kom till när jag härom året undersökte åldersskillnad mellan 567 äkta par födda 1542-1961 (nr 1991:3).

Jag fick en kurva i klockform, som sig bör med mittpunkt för åldersskillnaden mannen tre år äldre än kvinnan.

Men jag fick även en markant spiktopp för mannens ålder lika med kvinnan. Kan det vara så att prästen satte samma ålder för båda makarna när åldern på den ena eller bägge var osäker ?

Bernhard Granholm

Fältjägaren Frid var

Värmlands Fältjägare utgjorde ett värvat, självständigt militärt förband under åren 1788-1901. Det deltog i fälttåg mot Norge 1808-1809 och 1814 samt i många fälttåg i norra Tyskland under åren 1807-1814.

Förbandets namn växlade under årens lopp:

Värmlands Fotjägarbataljon

Värmlands Jägarbataljon

Värmlands Jägarekår

men från 1807 förekommer både benämningarna

Värmlands fältjägarbataljon

Värmlands fältjägarbataljon

Efter 1814 förekommer nästan uteslutande namnet Kongl Värmlands Fältjägar-Regemente

Rekryteringen skedde från början genom mönstring av det lantvärnsman-skap, som gränshäraderna åtagit sig att avlämna. Antalet godkända karlar blev blott 378 man. Man måste därför så småningom öka rekryteringsunderlaget genom värvning och genom att sänka kraven på kroppslängd, ålder, vandel, svenskt medborgarskap med mera.

I regel värvades manskapet på sex års tid. Man ansåg att Värmlands fältjägar-regemente genom tillgången på yngre

och kraftfullare folk skulle bli ett bättre mönster för en god jägaretrupp än om det enbart bestått av indelta soldater.

Min farfars far

Min farfars far Magnus föddes den 30 mars 1819 som den fjärde sonen till bergsmannen Nils Andersson och Marta Jonsdotter i Träskog, Gunnarskog. Modern dog vid 34 års ålder i "Convulsioner" när Magnus var endast ett halvår gammal.

Fadern gifte om sig med den 24 år yngre Magdalena Andersdotter från Mangskog och Magnus fick fyra yngre halvsyskon medan han var i åldern 14-17 år. Han hade då redan tagit tjänst som dräng hos Daniel Andersson på Lilla Tinnhöjden strax väster om sjön Kymmen. Vid 16 års ålder arbetar Magnus som dräng hos Jon Jansson Frid på Södra Backa, vilken tidigare varit fältjägar. I husförhören uppges Magnus Nilsson tidvis som lösdrivare, men vid 18 års ålder anger han sig som "skrifven hos Jon Frid i S Backa".

När Magnus är 20 år (1839) söker han värvning hos Värmlands Fältjägar-Regemente, troligen inspirerad av sin tidigare husbonde Jon Jansson Frid, född 1801. Vid regementet fanns en vakans vid Andre Majorens kompani efter nr 96 Jonas Myrén, men den unge rekryten nr 96 Magnus får soldatnamnet Frid.

Magnus anges vara 5 fot och 9 tum lång (171 cm) och ogift. Som yrke anges skräddare, vilket dock aldrig tidigare framkommit i husförhören. Han uppges också - ej förvånande - bekänna sig till den lutherska tron.

Magnus kompanichef blir Otto Ulfsparre, född 1794-07-23. Denne hade deltagit i fältjägarbataljonnens fälttåg i Tyskland 1813-14 som löjtnant och blev sårad i slaget vid Dennewitz mot Napoleons trupper den 6 september 1813.

Hans skador hade gett hans ansikte ett egendomligt avkortat utseende, men detta hindrade ej att Ulfsparre så småningom avancerade till överste och regementschef för fältjägarbataljonen 1844. Han kvarstannade på denna post till 1855, då han blev förordnad till Post-Inspektör i Härnösand. Otto Ulfsparre avled 1889, nästan 95 år gammal.

Magnus Frids anställningsavtal ("kapitulation") upphör som brukligt var efter sex år 1845 och han begär och beviljas avsked. Han har hela tiden mellan de vanliga exercismånaderna tjänat som dräng hos Per Källarsson i Träskog.

Magnus har i husförhörlängderna alltid tillnamnet Fred, vilket kanske inspirerats av det närliggande bruket Fredros.

Magnus stannar hos Per Källarsson till 1846 och arbetar sedan som dräng tidvis vid Bartelstorp och Hirtorp i Träskog. Tidvis uppges han också som lösdrivare, varav det fanns många i Gunnarskog på den tiden.

Ny värvning

Livet som fältjägar har tydligen tilltalat Magnus Nilsson Frid så mycket att han åter söker sig till regementet och blir antagen igen den 10 juni 1847 som nr 47, men denna gång vid Lifkompaniet. Nr 47 hade tidigare varit upptaget av Erik Olofsson Frid, så Magnus får nu fortsätta under samma soldatnamn. Han får också behålla sin gamle kompanichef Otto Ulfsparre, som nu har avancerat till överste, regementschef och chef för Lifkompaniet.

Fältjägarbataljonnens uniform m/1845-46 bestod av vapenrock och långbyxor av grönt kläde. Axelklaffarna var röda med regementsnumret 26 i blankpolerad mäs-sing. Alternativt kunde vita linnebyxor och vita linnestibletter bäras. Den stiliga uniformen måste ha gjort gott intryck på allmänheten och kanske inte minst på traktens yngre kvinnor.

Mot denna bakgrund har man lättare att förstå att mer än hälften av de "oäkta" barn som föddes i Gunnarskog omkring 1850 hade fältjägar som fader. Magnus Nilsson Frid har också bidragit här till: sonen Magnus föds 1847-03-17 av pigan Kjerstin Andersdotter på Kohlstaad och som fader uppges Drängen Magnus Nilsson Fred på Bartelstorp under Träskog. Magnus den yngre dör dock snart, endast några månader gammal. Redan nästa år, 1848-05-28, föds Magnus nästa barn Maria av Tjenste Pigan Märta Ersdotter på Norra Orretorp. Maria växer upp, tidvis som fattighjon, och arbetar som piga på flera torp i Träskog.

Värfningsförbindelse

Undertecknad har tagit friwillig Wärfning, att tjena redeligen Kongl. Maj:t och Kronan uti Sex års tid wid Kongl. Wermlands Fält-Jägare-Regemente och 1:ste majorns Companie. Född den 7 maj 1818 uti Flatungebyn Fröskogs Socken Wedbo Härad och Elfsborgs Län. Är 5 fot 7 tum lång. Stadig Växt, Ben och Lår, blåa Ögon, ljusa Hår och Ögonbryn. Kan . . . Handtverk . . . Skytt. Wistelse-Ort Bågen . . . Har . . . Egendom. Anvärd af Corpl. Sillander kommer att få i Wärfning RD:r B:co 10. Fått redan deruppå 2 RD:r B:co. Permission tills ordres ankomma då jag har att mig till Mötet å Tråsnäs fält infinna.

Åmål den 22 januari 1838

Anders Person

Som vittnen intyga

Olof Nyman, Stadstjenare, O R Thorén

min farfars far

Magnus tredje barn August föds 1850-01-12 av inhyses Pigan Kjerstin Andersdotter på Löfthöjden, Träskog. Kjerstin var född 1814 och arbetar nu hos förre fältjägaren Per Persson Hjert.

Kanske hade ryktet om Magnus bedrifter inte bara som fältjägare utan även som kvinnojägare spridit sig i hela Gunnarskog, för det blir inga flera barn till honom där. Men en dag strax efter nyåret 1853 spanner han på sig skidorna och tar sig en tur över sjön Kymmen till Gräsmarks socken på andra sidan.

Där träffar han inhyses pigan Anna Eriksdotter, född 1823 på Långhenriks-
torp i Finnskogarna norr om Timbonäs. Möter resulterar i att Nils Magnusson föds 1853-09-24 på Kamesmack, där Anna nu är piga. Denne Nils kommer så småningom att utvandra till Norrland tillsammans med en värmländska från Sunne. De skaffar sig en stor familj och får många barnbarn, varav jag är ett.

Samma år utgår Magnus andra kapitulationsomgång som fältjägare och han beviljas åter avsked. Men militärlivet lockar fortfarande och Magnus ansöker för tredje gången att bli antagen. 1855 finns han åter vid Lifkompaniet, fortfarande med överste Otto Ulfsparré som kompanichef. Han kvarstannar till 1859,

då han beviljas avsked med betyget "Tjent väl" vid 40 års ålder. Denna ålder var ej anmärkningsvärt hög och det finns många exempel på ännu äldre aktiva soldater.

Stark sammanhållning

Det fanns troligen en stark sammanhållning mellan många soldater, vilket bland annat framgår av att Magnus Nilsson Frid efter sitt sista avsked tjänar som dräng på Myrtorp i Träskog under åren 1861-68 hos den fem år yngre Petter Månsson Myrén, som varit fältjägare vid Andre Majorens kompani under början av 1850-talet. Petter var gift med pigan Maria Svensdotter och fick sju barn med henne, men dessemellan också ett utomäktenskapligt barn med pigan Ingeborg Persdotter från Södra Orretorp under Bortan.

Magnus har dock under tiden inte glömt sin Anna från Gräsmark och sonen Nils. Han flyttar på hösten 1868 till sin vän från fältjägareregementet, nr 24 Johannes Lindgren på kapten Wahrolins kompani. Johannes bebor nu Långnäs i Gräsmarks socken vid stranden av Kymmen. Prästen betecknar honom i husförhören som "Skojare, kringstrykande" utan närmare förklaring.

Magnus bor på Hagen, ej långt från

Kotistorp, där Anna nu bor med deras gemensamma son Nils. Anna har också fått ytterligare ett barn, Kajsa Johannesdotter, född 1859. Kajsa flyttar vid 19 års ålder till Gävle.

Vid nitton års ålder lämnar också Nils Magnusson hemmet och vandrar mot norr, först till Hälsingland och sedan till Ångermanland. Han tar sig under tiden namnet Haglund, kanske inspirerad av Hagen, där hans far bor. Nils gifter sig 1880 i Bodum i Ångermanlands inland med Stina Kajsa Eriksdotter från Maggeby i Sunne socken.

Anna Eriksdotter flyttar i november 1884 till sin son Nils i Bodum och bor kvar i Ångermanland till sin död 1894.

Vår före detta trefaldige fältjägare Magnus Frid har nu inte mycket som binder honom kvar i Gräsmark. Han flyttar tillbaka sent på hösten 1880 till Olofstorp, Treskog i Gunnarskog och avlider "af andtäppa" den 15 februari 1889, strax före sin 70-årsdag.

Referenser

utöver husförhålls- och födelselängder 1, *Axel Kindberg*: Anteckningar om Värmlands Fältjägare. Del I och II. Stockholm 1918.

2. *Katarina Rytczak*, Värmlands Regementes Museiförening. Personlig kommunikation.

Bengt-Olof Haglund

Krigsarkivet läggs ner

Krigsarkivet skall läggas ned den sista juni 1995 har vi kunnat läsa i dagspressen. Verksamheten skall då överföras till riksarkivet. Krigsarkivarien Leif Gidlöf befarar nu att arkivets kompetens kommer att gå förlorad. Men regeringen hoppas kunna spara pengar genom att arkivera militärt och civilt material på samma ställe. Redan den 1 januari överfördes krigsarkivet från försvarsdepartementet till kulturdepartementet. Detta gjordes utan någon föregående dialog mellan regeringen och de berörda myndigheterna. Leif Gidlöf hoppas nu att krigsarkivet skall kunna leva kvar som en egen enhet inom riksarkivet. Det hoppas vi också.

Landsarkiv till Värmland och Karlstad

Från Bode Janzon, Värmlandsarkiv, har vi fått följande senaste nytt:

Landstinget, som är huvudman för Värmlandsarkiv, har i november godkänt arkivets avtal med staten. Detta innebär att man kan arbeta vidare med mer fast planering. I skrivande stund återstår bara regeringens underskrift.

Den 1 mars övertar Värmlandsarkiv tillsynsverksamheten över de statliga myndigheternas arkivverksamhet i länet. Detta innebär uppsökande, rådgivande och i vissa fall kontrollerande verksamhet evad gäller arkivlokaler och arkivbestånd.

1996 beräknas arkivmaterialet bli överfört från landsarkivet i Göteborg och

därmed kan även forskarverksamheten kunna komma i gång. Landsarkivet i Karlstad kommer med största sannolikhet att som planerat förläggas i Gamla Badhuset.

Andra alternativ finns dock i bakgrunden. Beträffande museets verksamhet i Gamla Badhuset, så strävar man efter på kommunalt håll att på något sätt lösa detta för att bereda plats för landsarkivet.

Alltså: landsarkivverksamhet 1995 gentemot myndigheter och 1996 gentemot forskare. Det senare dock med viss reservation.

Bernhard Granholm

För hård för bly

Jag skulle vilja "dra en lans" för indelte soldaten Måns Nilsson Lässman från Lässeruds rote i Köla församling. Han var född år 1779 i grannsocknen Eda och var son till Nils Olsson i Torgilsrud och hans hustru Böret Andersdotter från Solberga, båda hemman i Köla socken. Måns Lässman blev indelt soldat, ingick i Jösse kompani, "Andre Majorens Compagnie under nr 2 uppå Wermelands Kongl Regemente"

I träffningen vid Midskog i Norge den 5 augusti 1814 blev den svenska styrkan sammanträngd och kringrand och tvingades till reträtt.

Om denna händelse skriver K S Björ-
lin i sina "Minnen och sägner från Eda
skog":

"Vid striden i Midskog nämnes korp-
oral Lässman vid Wermelands regemente
som en av de tappreste. Han lefde sedan
länge i högt anseende hos sina rote-
bönder, berättade hvad märkvärdigt han
under sina strider upplefvat och till
hvilka berättelser hans i trasor skjutna
hatt skall hafva utgjort en av illustration-
erna".

Samma sak noterar kaptenen Henrik
Lilliebörjörn i sina "Hågkomster från ung-
domen" del 1.

Lässman blev till följd av detta "be-
nådad med medailler i silfver för tapper-
het i fält samt Kejserliga ryska Sankt
Georgsorden 5e Class". Detta ordens-
tecken var ett vitt kors med Sankt Gö-
rans bild och bars i ett svart- och gul-
randigt band. Femte klassen utdelades till
underofficerare och manskap. För att få
utmärkelsen måste man ha tilldelats
minst en tapperhetsmedalj tidigare.

I handlingar ur Wermelands rege-
mentes arkiv på Krigsarkivet i Stock-
holm finner man följande noteringar:

Nr 44128 fanjunkare Petter Öberg Nr
44106 nr 66 Jonas Olsson Skårberg Nr
44270 nr 4 Måns Nilsson Lässman För
ådagalagd tapperhet under Campagnen
1813 och 1814. Innan 1814 1 medalj för
sista Norska fälttåget.

Lägrät vid Kristinehamn den 21 juni
1816

Carl Cederström, överste, regements-
chef

Man kan livligt föreställa sig att den
muntliga traditionen om Lässmans be-
drifter blomstrade och att de väst-
värmländska skrönorna om den hemvän-

dande hjälten ingalunda minskade med
åren.

Åter endast iklädd hatt

Enligt Hans Bolstad (Finnbygden nr 2/
64) påstods Lässman "vara för hård för
bly", ett uttryck för osårbarhet. Efter
stormningen vid Liers skans vid samma
tid lär han ha återvänt helt oskadd, men
spritt naken och med endast hatten i be-
håll (jämför Björlin ovan). Sannings-
halten i detta kan jag inte bedöma, men
"ingen rök utan eld". Det måtte i så fall
ha varit en syn för krigskorrespondenter.

Bolstad berättar vidare: "Vid begravn-
ningen av Korporal Måns Lässman på
Köla kyrkogård år 1828 bars kistan av
åtta man från Lässerud av dåvarande
korpralskapet, det vill säga Elg (Elge-
stad), Kortman (Kortrud), Elgström
(Elgestad), Torgilsman (Torgilsrud),
Lundman (Lunden), Solman (Solberga),
Hovman (Hovsten eller Hovdane) och
Lerdal (Lernäs).

Hela kompaniet och musikkår

Vid gamla Kölaälven mötte hela Jösse
kompani, cirka 100 man och 15 man ur
Wermelands regementes spel i täten.

Trummorna dånade och när bleck-
och träblåsarna klämde i för fullt, råkade
hästarna i vilt sken. Det var ett skåde-
spel som det länge talades om i bygden.

Vid graven avfyra sex man samti-
digt sina gevär, tre från var sida, en van-
lig hederssalut vid de gamla knekt-
begravningarna förr i världen, men detta
var den sista i sitt slag i Köla".

Många soldater

Det har funnits åtskilliga indelta solda-
ter genom tiderna i dessa oroliga gräns-
trakter av Värmland. Av Måns Lässmans
antavla framgår, att bland andra hans
morfars far Nils Örjansson f 1655, av

Nr 35

Denna antavla har inget samröre med
mina egna värmländska rötter. En vä-
ninna till mig tyckte att detta med släkt-
forskning lät intressant och undrade om
det var svårt. Hon gav mig några upp-
gifter om sin farfar och jag rekvirerade
mikrokort för att visa hur det gick till.
Sedan gick det av bara farten. Det är lika
spännande att söka andras rötter som sina
egna.

Berit Ulrikson

Erik Dahlbergsgatan 2
563 31 Gränna

Örjanssläkten i Solberga, var släkt med
lieutnanten Ammund Örjansson som
hamnade i Pommern under Karl XI:s
tyska krig. I hans dödsruna nedtecknad
av kyrkoherden Sven Faxell år 1702 i
Köla sockens dödbok, kan man läsa om
Ammunds öden.

Självfallet sätts ens fantasi i rörelse
av en färgstark man som Måns Nilsson
Lässman. Med mod, måhända gränsande
till dumdristighet, skicklighet och en god
portion tur klarade han sig oskadd ur
kriget, klarade sig från fältsjukan
(rödsoten), som grasserade i denna miljö
och från ytterligare faror och äventyrlig-
heter som han måste ha varit utsatt för.

En önskedröm vore att kunna veva
tiden tillbaka och intervjuja honom om
hans upplevelser i fält under det senaste
av Sveriges krig !

Mats Sjökvist

Fanjunkaren mötte soldaten ute på
fältet, stoppade honom och sade:

- Jo, soldaten, jag ska hälsa så
mycket från soldatens hustru.
- Har han träffat min hustru?
- Jajamensan.
- Har ho många barn?

Från Albert Engströms Gubbar

Antavla nr 35	Upprättad för Olof Olsson, f 1859 i Högerud (S)	ff (4) t Margit Ullnert. Alla orter i (S) län		
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V
Nr: 2-3 (1)	Nr: 4-7	Nr: 8-15	Nr: 16-31	Nr: 32-63
2	Olsson	Nilsson, Olof	Ersson, Nils	Göransson, Erik
Olsson	Olof	1768, Högerud, Yppersbyn	1732, Högerud - 1805, Högerud	(1690) - 1762, Högerud
Olof	1797	1800, Högerud, Yppersbyn	Persdotter, Elin	Nilsdotter, Ingeborg
1823	Högerud, Yppersbyn	g. 1796	1739, Högerud - 1758, Högerud	Stensson, Per
Högerud, Yppersbyn	1823	Jonsdotter, Annika	Persson, Jon	Andersdotter, Britta
1904	Högerud, Yppersbyn	1769, Stavnäs, Rud Ö	1733, Stavnäs - 1796, Stavnäs	Gudmunsson, Per
Högerud, Taseboda	g. 1822	1834, Högerud, Yppersbyn	Hansdotter, Marit	Jonsdotter, Anna
g. 1854	Andersdotter	Larsson, Anders	1732, Stavnäs - 1774, Stavnäs	Jansson, Hans
1	Maria	1761, Högerud, Taseboda	Andersson, Lars	Tomasdotter, Karin
Ansökare	1799	1833, Högerud, Taseboda	1723, Högerud - 1799, Högerud	Larsson, Anders
Olsson	Högerud, Taseboda	g. 1788	Bryntesdotter, Anna	Matsdotter, Elin
Olof	1855	Olsdotter, Kersin	1726, Högerud - 1812, Högerud	Eskilsson, Brynte
1859	Högerud, Humslid	1763, Högerud, Hungvik V	Olsson, Olof	Olsdotter, Elin
Högerud, Taseboda	1842	1855, Högerud, Taseboda	1727, Högerud - 1785, Högerud	Matsson, Olof
1910	Olsson	Hansson, Olof	Andersdotter, Dordi	Jordsdotter, Britta
Högerud, Taseboda	Anders	1769, Värmskog, Rombotten	1727 - 1778, Högerud	-
g.m.	1798	1841, Högerud, Bofasterud	Andersson, Hans	-
Jönsdotter	Högerud, Bofasterud	g. 1792	1746, Stavnäs - 1773, Värmskog	Olsson, Anders
Jenny	1842	Olsdotter	Halvardsdotter, Kerstin	Bryntesdotter, Britta
3	Högerud, Prästhög	1770, Högerud, Hungvik V	1746, Högerud - 1780, Högerud	Ersson, Halvard
Andersdotter	g. 1829	1824, Högerud, Bofasterud	Olsson, Olof	Olsdotter, Britta
Inga-Maria	Olsdotter	Olsson, Olof	Se nr 22	Matsson, Olof
1831	Britta	1786, Högerud, Taseboda	Andersdotter, Dordi	Jordsdotter, Britta
Högerud, Prästhög	1807	1870, Högerud, Taseboda	Se nr 23	-
1916	Högerud, Taseboda	g. 1807	Larsson, Olof	-
Högerud, Taseboda	1884	Håkansdotter, Karin	1750, Högerud - 1825, Högerud	Andersson, Lars
	Högerud, Taseboda	1786, Arvika, Dottevik	Olsdotter, Marit	Bryntesdotter, Anna
		1864, Högerud, Taseboda	1756, Högerud - 1842, Högerud	Olsson, Olof
			Persson, Håkan	Andersdotter, Dordi
			1745, Amtervik V - 1804, Högerud	Håkansson, Per
			Nilsdotter, Marit	Jonsdotter, Marit
			1757, Stavnäs - 1831, Stavnäs	Bryntesson, Nils
				1722, Stavnäs - 1772, Stavnäs
				Månsdotter, Karin
				1723, Stavnäs - 1781, Stavnäs
Juli 1993				

Nr 35

Fortsättning Antavla
Berit Ulrikson

Generation VI

- 68 Persson Sten f (1670) i Brunskog, Gryttom, d 1731 i Stavnäs, Avelsbol, g 1694 m
- 69 Olsdotter Elin f (1664) d 1719 i Stavnäs, Avelsbol
- 76 Algotsson Johan f (1654 i Stavnäs, Stubberud, d 1726 i Stavnäs, Klässbol N
- 77 Halvardsdotter Sigrid f (1662) d 1738 i Stavnäs, Klässbol N
- 78 Andersson Tomas f (1675) i Gillberga d 1745 i Stavnäs, Fjäll S g 1703 m
- 79 Torstendotter Ingrid f (1682) d 1757 i Stavnäs, Fjäll S
- 82 Olsson Mats f (1654) i Högerud, Prästhög, d 1734 i Högerud, Ingersbyn, g m
- 83 Andersdotter Karin f (1671) d 1737 i Högerud, Ingersbyn
- 84 Svensson Eskil f (1647) i Stavnäs, Avelsbol, d 1737 i Högerud, Hög
- 88 Olsson Mats. Se nr 82
- 89 Andersdotter Karin. Se nr 83
- 90 Ersson Jord
- 91 Persdotter Ingegerd
- 96 Ersson Olof f 1691 i Värmskog, Rombotten, d 1752 i Stavnäs, Svannikeboda, g 1714 m
- 97 Hansdotter Malin
- 98 Persson Brynte f 1687 i Stavnäs, Byn, d 1748 i Stavnäs, Näbbol, g 1710 m
- 99 Nilsdotter Gunnelf 1689 i Högerud, Hög, d 1764 i Högerud, Hög S
- 100 Jonsson Erik f (1676) d (1741) g 1706 m
- 101 Persdotter Gertrud f (1668) d 1713 i Högerud, Hungvik Ö
- 102 Eskilsson Olof f (1677) d 1738 i Högerud, Hög
- 103 Olsdotter Kerstin
- 120 Persson Håkan f (1669) d 1718 i Ämtervik V, Persby, g 1699 m
- 121 Jonsdotter Sigrid f (1670) d 1748 i Ämtervik V, Persby
- 124 Tolsson-Prästberg Brynte g 1713 m
- 125 Olsdotter Britta f (1686) f (1686) i Stavnäs, Brandsbol, d 1736 i Stavnäs, Brandsbol
- 126 Stensson Måns f 1695 i Stavnäs, Avelsbol, d 1746 i Stavnäs, Avelsbol, g 1719 m
- 127 Persdotter Ingeborg

Generation VII

- 152 Andersson Algot
- 153 Hansdotter Sigrid
- 196 Eriksson Per
- 197 Bryntesdotter Elin
- 204 Svensson Eskil. Se nr 84
- 252 Persson Sten. Se nr 68
- 253 Olsdotter Elin. Se nr 69

Värmlänningar
i förskingringen

Soldaten Johan Malm vid Kongl Södermanlands Regemente och Överstelöjtnantens kompani, rote 711 Malmby, Strängnäs landsförsamling. Värmlänning enligt generalmönsterrullan.

Dog den 7 februari 1814 under regementets bortovaro i fält, 25 år gammal. Nämda dag befann sig regementet i Celle på marsch från Kiel till Bryssel, men förmodligen hade Johan Malm lagts in i sjukkvarter långt tidigare.

En annan soldat tillhörande samma kompani dog den 2 februari i Heiligenstadt (öster om Kassel). Det var i den trakten som den svenska armén i slutet av oktober året innan avbröt marschen mot Frankrike och i stället gick norrut för att anfälla Danmark.

Johan Malm efterlämnade hustru men inga barn. Vid bouppteckningen den 13 december var Johans far, före detta gruvfogden Olof Borelius, närvarande.

Lars-Gunnar Sander

Arkivverket får
egen symbol

På senare år har man inom arkivväsendet börjat använda begreppet "arkivverket" för den del av den statliga arkivorganisationen som lyder under kulturdepartementet, det vill säga Riksarkivet och de regionala landsarkiven. I sammanhang där Riksarkivet och landsarkiven samverkar har det också funnits ett behov av en gemensam symbol.

Sedan flera förslag till motiv av olika skäl förkastats, har man valt att bruka det antika janushuvudet, vars två ansikten i arkivsammanhang länge använts för att symbolisera det dubbla tidsperspektiv som styr verksamheten: att för ännu ofödda generationer bevara vittnesbörden om det som sker idag och det som redan är historia.

Uppdraget att ge form åt den nya symbolen gick till den kände konstnären Bengt-Olof Kälde. Det av honom skapade vapnet för arkivverket godkändes av heraldiska nämnden den 9 juni 1994 med tillhörande beskrivning:

I blått fält ett Janushuvud av guld. Skölden krönt med kunglig krona.

Ur Årsbok för Riksarkivet och Landsarkiven 1994

Vem skrev brevet till Frykerud?

Bland papper efter en avliden äldre släkting fann Elsy Martinsson i Dals Rostock ett brev som satte hennes fantasi i rullning. Brevet är adresserat till Broder Axel, troligen med efternamnet Berggren, adress Udderna i Tolita, Frykerud.

Elsy undrar vem denne märklige man var som skrivit det roliga brevet. Han bör ha sina rötter i närheten eftersom han vill veta hur det är hemifrån. Han har undertecknat brevet med Måns Magnus Fiskus men antagligen hette han något annat, detta namn är säkert ett eget påhitt. Brevet lyder som följer:

Gustafsfors den 25 juli 1872

Broder Axel !

"Vandrat mil jag har så många

Många får jag ännu gå

Hundra kyrkor säg väl rén jag

Sén dess jag gick hemifrån"

Sjunger Dalkullan och jag med sa Måns. Ja, jag har nu verkligen varit vida omkring sedan början av juni månad. Se här utflygterna.

I medio av mars månad gick jag per bantåg ifrån Fagerås till Sköfde, Falköping och Borås-Hellered. I knallebygden vistades jag tills första dagarna af juni, då jag reste till Alingsås, hvarest jag med gladt humör tog plats med bantåg till Göteborg. Jojo men du ! I Göteborg var jag 4 dagar, besåg alla herligheter och fasligheter, waräfen med fiskare till skärgården o s v.

Nåja en vacker dag gick jag ombord på Ångbåten Uddevalla till Uddevalla. Muntert var det - lefande laxar naturligtvis och att det uddades då man var på Udd till Udd. Från Uddis åter på jernvägen till Venersborg, hvarifrån jag gjorde en längre utflykt till Trollhättan och besåg dess storartade herrligheter. Träffade der både fiskodlare och laxkläckningsanstalter - allt rätt trefligt och riktigt laxaktigt.

Åter till Venersborg, Erik —?— stad hvarest äfven finnes glada laxar, bland hvilka jag träffade 2ne bokhållare, med hvilka jag varit kamrat vid Billingsfors på Dalsland. Ifrån Venersborg gick jag

med ångbåten "Laxen" Gust Hjärne öfver Wernerns södra del eller Dalbosjön till Dalslands Kanal just då midsommarhelgen instundade. Jag sjöng "Hvad det är skönt ändå, här i naturens sköte".

Ja den herrliga lustgårdsvägen förbi Uppervud, Håfverud, Baldersnäs, Billingen till sjöarne med både naturliga och konstgjorda öar, holmar etc, nemligen Laxsjön, Svärdlången, Silarne och Stora Lee till Gustafsfors och Lennartsfors och uppåt Nordmarks Härad. Ja det är en passage som icke gifver Målaren efter, hvad skapelsekedjan utströdt förförande, förblommade, förkofrande, förbarmande och då jag säger "för laxaktigt" då är det högsta pointen.

Nåja - jag stannade äntligen uti Gustafsfors Bruk, här i Blomskogs vackra - 15 års jungfruliga trakt, där Johan Ekman och Julia Wallroth slagit ned sina bopålar. Ett litet näpet hjärtligt par i en näpen trakt. Här var oss godt att vara tänkte Måns Fiskus och så slog han sig ned, blef hjärtligt omhulad i naturens sköte ... nej det var för Nåja snart nog kom äfven frossan med Vederbörande körde Fiskus på kontoret, körde stora folie dj-r i händerna på honom —?—, körde Fiskus vidare att se efter mycket arbetsfolk som bygger pappersbruk etc. War det skrik och reson att få köra till med en "Skapare" som kan befolka Wattnen i miljoner och milliarder !?

Men ser du bror Axel du ! Jag förbarmade mig över "the och them" ty förste bokhållare hade nyss förut flyttat tii Tistdalsbruken vid Fredrikshald. Och som det lilla hjertligt snälla "paret" ännu på 3dje året är barnlösa har jag förhoppning att blifva upptagen som barn i huset. För närvarande är chefen (Joh Ekman förstås) med sin lilla Julia borta på förlustelser tii Göteborg och Kopenhagen, hvadem JAG är högsta hönset på stället och har verkligen bekymmer. Åtminstone svettas jag betydligt - om det nu skall vara något utmärkande drag af idoghet, men jag tänker "tjockisgubbarna" i din närhet svettas lika mycket där de ligga och d-r-a-g-a sig i långa banor.

Jaså bror Lesjöare ! Det var rätt att du inte ger dig, ty nappar det icke precis

nu der, så nappar det väl längre fram. Du frågar mig om saken. Jag säger som förra året: håll i.

Vet du vad ! Ålyngeltransport går äntligen —?— framåt. Jag såg —?— upphäfvad några —?— sötvattens elfvarna utmynnande i Saltsjön, men som jag icke för tillfället var stadd i den professionen utan blott som Turist, fick det bero. Ålen vexer fort till hörde jag af flera personer som fraktadt och inplanteradt yngel till sjöar, kärn och dammar.

Jag skulle långt före detta skrivit till dig, men du ser mina utflygter och ditt brev erhöj jag gårdagen per retur från Hellered.

Jag skall en annan gång närmare utveckla mina planer etc. War nu barmhärtig och skrif snart till mig, ty du må tro hvad det är kärt att få bref uppifrån den trakten jag så mycket trampat och därtill ifrån dig bror Axel.

Hälsningar af hjärtats grund till höger och venster ifrån tacksamme vännen Måns Magnus Fiskus Bokhållare - Torfmakare - Pappersmakare

Den som tror sig veta vem Fiskus är kan höra av sig till VärmlandsAnor eller till

Elsy Martinsson
Dalskog 8108 Årbo
464 91 Dals Rostock
Telefon 0530-20115.

Värmland och värmlänningar i andra medlemsblad

Anropet 1994.4 (StorStockholms Genealogiska Förening)

"Nyeds kyrka" av *Chris Henning*. Efterlysning rörande Maja Cajsa Annerstedt f 1796 i Värmland.

Gustavabygden nr 26 (Sällskapet Gustavaforskning)

Gustavas kyrkböcker börjar i samband med socknens bildande i slutet av 1780-talet. Dessförinnan var socknens befolkning bokförda i Ekshärad och N Råda. Detta har ställt till åtskilliga problem för släktforskare, i synnerhet som kyrkböckerna i N Råda brunnit upp. Därför har nu *Arne Östman* sammanställt Familjetabeller för Gustav Adolfs socken 1726-1783. Dessa kan köpas från sällskapet för 125 kr + porto 20 kr. I övrigt handlar detta nummer av Gustavabygden till större delen om Rämnen.

MGF-Nytt 4. 1994 (Midälva Genealogiska Förening)

Efterlysning berörande Risäter, Lyckfallet i Norra Råda.

Runar 2. 1994 (Östfold Historielag)

I "En ekte glassblåser-slekt" berättar *Trygve Reneflot* om glasblåsaren Anders Nilsson från Stavnäs som gifte sig i Hurdal med Maria Dischler av en gammal från Tyskland härstammande glasblåsarsläkt. Deras son Johan Frithiof blev glasblåsare vid Liljedals glasbruk

Skåne Genealogen 2. 1994 (Skånes Genealogiska Förbund)

"På Österlen i början av 1800-talet". *Barbro Edlund* skriver om Carl Fredrik Fallén som var född 1764 i Kristinehamn som son till en målarmästare där. Han blev professor i entomologi vid Lunds universitet. Under ferierna levde han ett behagligt lantliv i Österlen på Äsperöds gård som hustrun medfört i boet.

Släkt och Hävd 2.1994 (Genealogiska Föreningen)

"Släktnamnet Ekman och en ö i Vänern" av *Martin Ekman*. Författaren hävdar att värmlands/göteborgsslakten Ekman har tagit sitt namn efter Ekudden på Arnön. Efterlysningar som berör Kila (Rörkiärr), Lungsund (Norra Siälstabacken, Älg-sjön), Silbodal (Långelanda, Tegen), Töcksmark

Släkt och Hävd 3-4. 1994 (Genealogiska Föreningen)

"Släkterna Hero/Herou i tidiga led" av *Bertil I W Kjelldorff*. Saxån i Färnebo, Igelhöjden i Gåsborn och Svartsång i Kroppa nämns.

Släktdata 4. 1994 (Föreningen Släktdata)

"Fragment av människoöden i Värmland" av *Gunnel Freudenthal*. Handlar om Älgå och Visnum.

Släkthistoriskt Forum 5. 1994 (Sveriges Släktforskarförbund)

Efterlysningar berörande By (Hamberg), Frykerud (Kronalden), Gillberga, Grava (Öjenäs), Grums (Skrufstad), Ny (Dalen), Nyed (Molkom, Mångstorp, Rådan), Sunne (Antonström), Varnum (Bergsjö), Vitsand, Älgå, Ö Ämtervik (Angersbytorp, Mårbacka, Skacksjö)

Svenska Antavlor nr 10 (Sveriges Släktforskarförbund)

Tillägg och rättelser till tidigare publicerad antavlor. Följande socknar berörs: Frykerud, Färnebo, Gåsborn, Karlstad, Kristinehamn, Kroppa, Lungsund, Neddre Ullerud och Rämnen.

Väseräven 1993 (Väse Hembygdsförening)

Artur Nylén: "Tandvärkstalla" i Väse. Den gamla tallen sågades ner 1992 av Vägverket. En del av stammen kommer att förvaras på hembygdsgården i Väse. *Gunnar Stridh*: "Väse Smidesverkstad", om bröderna Stridhs verksamhet.

Ådalingen 4. 1994 (Ådalens Släktforskarförening)

"Från Värmland till Kramfors" av *Henry Engström*.

Övrigt ur andra medlemsblad

Anropet 1994.4 (StorStockholms Genealogiska Förening) "Ny teknik i forskningen" av Lars-Olof Eriksson.

Bäfvernytt nr 11 (Härnösands Släktforskare)

"En månghövdad skara - om bonde-samhällets drängar och pigor" av *Barbro Anderson*

Diskulogen nr 34 (Föreningen DIS)

Nyheter i DISGEN version 6.0

Släktdata 4. 1994 (Föreningen Släktdata)

"Forska efter levande släktingar i allmänhetens terminal" av *Matts Billgren*.

Släktposten 3. 1994 (Nässjöbygdens Genealogiska Förening)

"Mantalslängdernas marginalanteckningar" av *Willy Gustafsson*.

Åsbo Släktblad 2, 1994 (Åsbo Släkt och Folklivsforskare)

"Tattarna - vart tog de vägen?" av *Märta Friedman*.

Ättlingen 2. 1994 (Skövde Genealogiska Förening)

"Om självdeklarationen 1712" av *Bo Carlsson*.

ÖGF-lövet nr 39 (Östgöta Genealogiska Förening)

I "Början till slutet" refererar *Hans Egeskog* docent Kalle Bäckes föreläsning om torp och torpare - en del myter avlivs.

Dalslands Ortregister

Värmlands Släktforskarförening fortsätter med utgivning av skrifter och hjälpmedel.

Flitige *Gunnar Jonsson*, Säffle har tidigare under 1994 sammanställt Värmlands Ortregister, vars första upplaga snabbt blev slutsåld. Nu är andra upplagan klar att leverera. Inga ändringar eller rättelser har behövt göras.

Nu kommer *Gunnar Jonsson* med Dalslands Ortregister, innehållande cirka 2500 hemman och hemmanstorp från Gustav Vasas tid intill 1931.

Kartor över Dalsland sida 17.
Se även annons sida 23

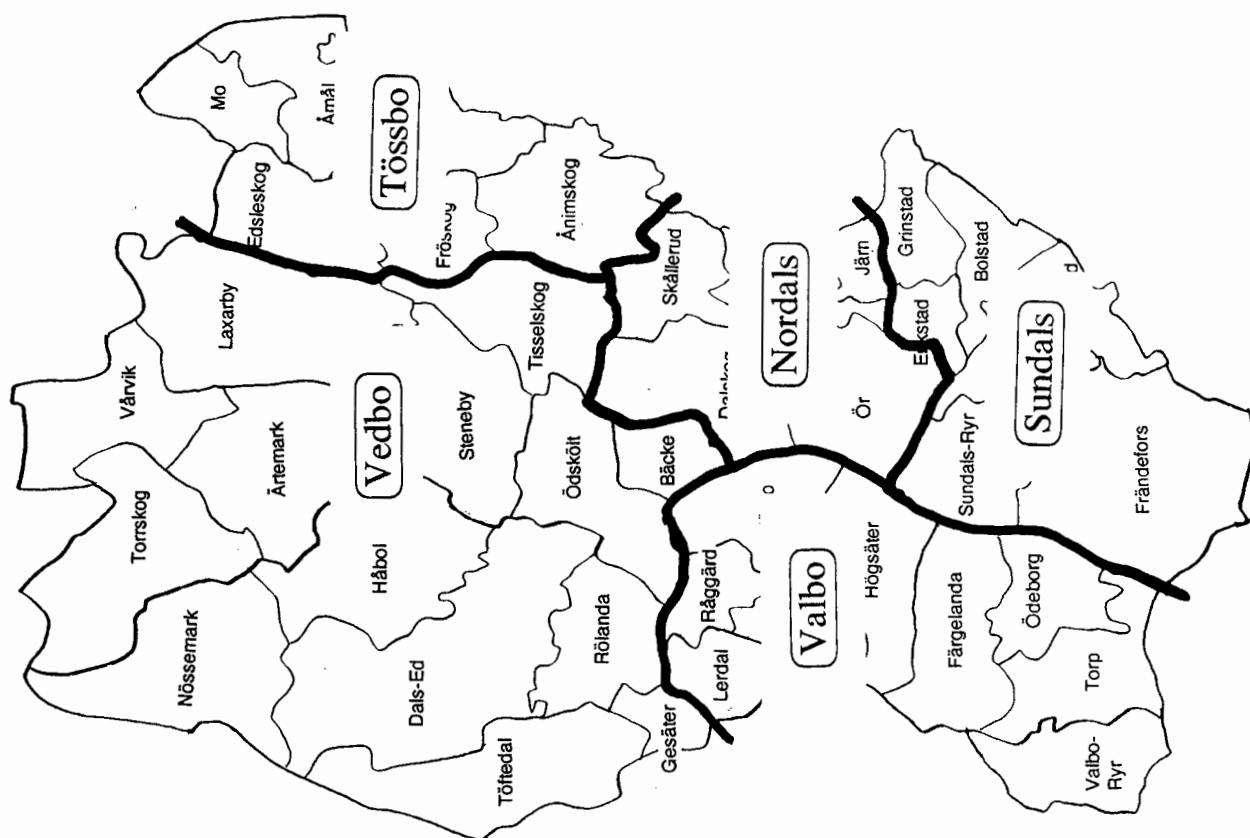
Ur Dalslands Ortregister:

"Jag kunde följa familjen ända tills dom flyttade till nånting som började på Arit... Sedan var det bara en stor bläckplump, så nu kommer jag ingen vart.

Det stod att dom kom från Hängesten, men var i hela friden ligger det?"

HP

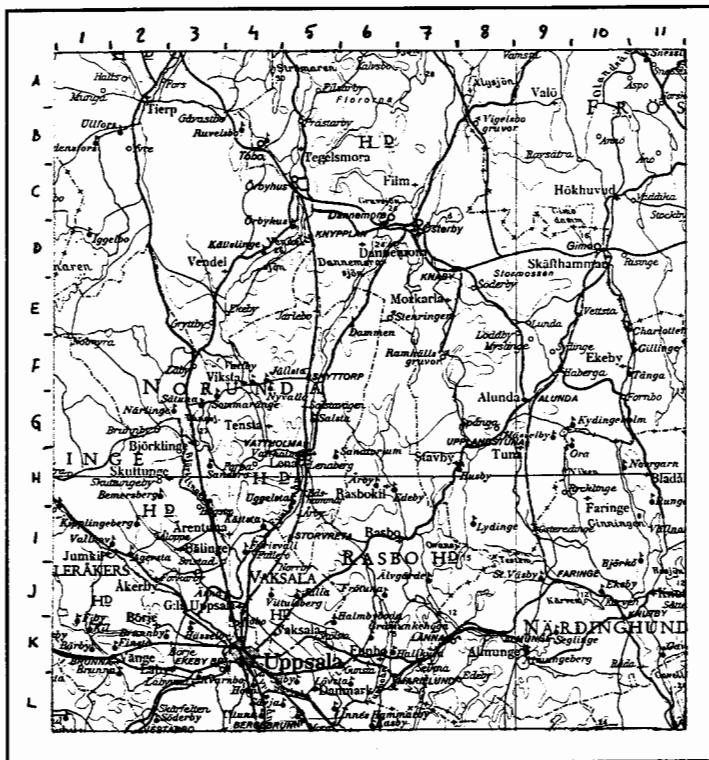
Dalslands härad 1910

Församlingar enligt SCB 1985

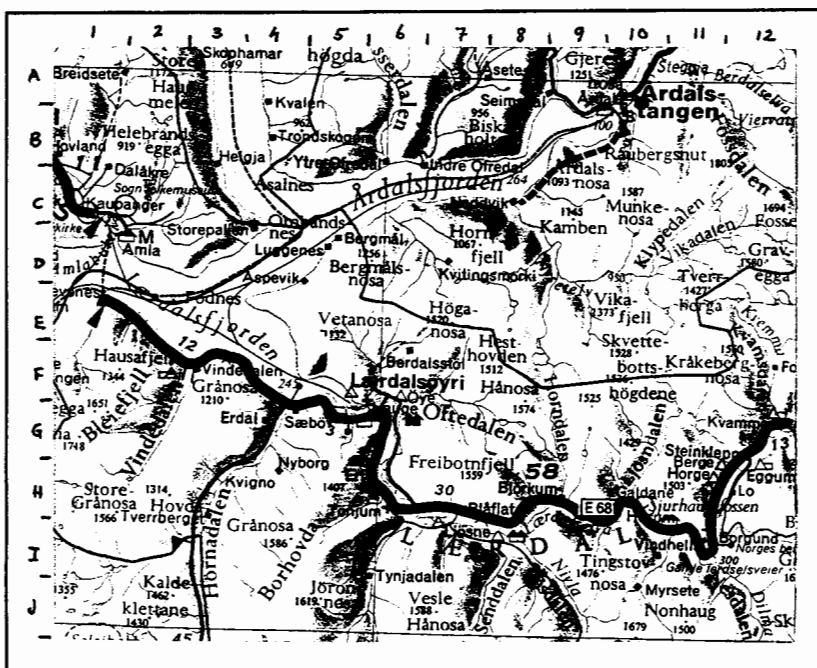

Överfallet på Jerpset Kartskisser tillhörande artikel på sida 5

De svenska soldaternas hemtrakt i Uppland

Almunge	K9	Danmark	L5	Kydingeholm	G10	Tuna	H8
Alunda	G9	Funbo	K6	Lärbo	K2	Tierp	A2
Björklinge	H3	G Uppsala	J3	Morkarla	E7	Vendel	D3
Börje	K2	Jumkil	I1	Skärfhammar	D10	Ärentuna	I3

De norska soldaternas hemtrakt i Laerdalen längst in i Sognefjorden

Borgund	I11	Laerdal	G5	Årdal	A10
Kaupanger	C1	Tönjum	H6		

Annon

Ekshärad (S) Födde 1665-1722

(C1) Avskrift med släktnamns- och yrkesregister för föräldrar och faddrar.
Totalt över 10000 personer. 100 sidor.

Pris kr 140.00 inkl porto
Beställes från
Mats Hellgren, Göteborg,
postgiro 56 84 51-9

Boktips

Arkivskatter

SSFs årsbok 1994. Redan bokens titel och omslagsbild väcker förväntan hos släktforskaren. Omslagsbilden är hämtad från Axel Oxenstiernas kansliordning från 1618. I ordningen stadgas att en av det kungliga kansliets sekreterare skall ansvara för "riksens archivum".

Innehållet består av 20 uppsatser. De flesta av författarna är arkivfolk och historiker. Vi ger enbart ett urval av artiklarna.

Riksarkivarien Erik Norberg inleder i Riksarkivet och forskningen med en historisk överblick. Anna Karin Hermodsson berättar om Hjälpmiddel i riksarkivets forskarexpedition. Hon beskriver bland annat en ny serie "lat-hundar", som utarbetats, "Hitta i ..." (mantalslängder, domböcker etc). Hon går även översiktligt igenom vad som finns i RA och hur det är uppdelat. Irma Ridbäck berättar om Arkiv- och kulturhuset i Ramsele. Ragnar Boll skriver om Släktforskarens syn på Riksarkivet. Han redogör för de svårigheter släktforskaren kan möta när man börjar forska på RA, men visar också på de möjligheter som finns.

Fortsättning på sida 20

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

239. Jag söker släktingar till **Axel Edvard Edvinsson Berggren** född 1872-10-05 i Kroppa, smältare i Sikfors, Hällefors. Gift 1903-03-04 med **Augusta Gustafsson** född 1874-05-03 i Sikfors, Hällefors. Paret flyttar till Borgvik i Värmland 1904-10-22. Under tiden i Sikfors bor en **Hilda Teresia Berggren** född 1877-05-06 i Kroppa hos dem, hon flyttar åter till Kroppa 1901-11-14. Paret emigrerar till USA. Där föds en dotter **Anna Berggren** omkring 1910. Hon har varit på besök i Sverige 1947 eller -49 och i slutet av 1980-talet, kanske hos någon ättling till **Hilda Teresia**. Jag hoppas på detta sätt få kontakt, som kan ge mig möjlighet att nå familjen i USA.

Lise-Britt Sälj

Trädgårdsgatan 5

817 30 Norrsundet

Telefon 0297-22024

240. Jag har i min ägo en massa dokument av alla slag som jag vill skall återböras till ev släktingar. Mannen i fråga heter **Lars Larsen**, kommer troligtvis från Torsby och har varit bokhållare vid Tunadal Saltvik. År 1867 enligt ett Testimonium gick han vid Hedemarkens Amts Landbrugsskole. Då bodde han tydligen i Lövhöiden. Från vintern 1873 till 1/5 1879 arbetade han som bokförare och kassör vid Saltvik i Sundsvall. En växel på 800:- som skrivits har han år 1894, adressen Selånger, Westeråsen, Sundsvall. År 1897 får han ett brev av brodern **Henry** boende i Kasota Winn, Nordamerika. Där omtalas en syster **Karin** som bor i Marshall County Winn. År 1898 arbetade han på Holmens Bruks och Fabriks AB. Han får ett brev 1898 från brodern **August** och dennes hustru **Klara**. Där nämns **Sunde** och **S Svenneby**. Känner någon igen detta, kontakta mig.

Margareta Forsberg

Barntagsvägen 14 A

841 00 Ånge

Telefon 0690-12652

241. Jag söker uppgifter om följande:

a) **Mjölaren Anders Bryntesson** eller **Bryngelson** f 1737, boende vid Norums kvarn i Nyed, eventuellt d omkr 1793 (saknas i dödboken). Härkomst och dödsdag?

b) **Pehr Olsson Ståhlberg** d 1802-05-17 i Norum, Nyed. Troligen f 1745-04-23 i Mångshyttan, Nyed, son till **Olof Nilsson** d 1749 och **Hjertrud Nilsson** d förmodligen i Molkom 1772-01-13 80 år gammal. Det fanns många **Ståhlberg** i Värmland vid denna tid. Är **Per** besläktad med dessa och är antagandet om föräldrarna riktigt?

c) **Per Olsson Ståhlbergs** hustru **Annika Nilsson** f 1737, inflyttad från **Fågelvik** 1767, troligen d omkr 1805 i Glava (saknas i dödboken). Härkomst och dödsdag? Hennes mor hette **Maria Jonsdotter** f 1709, inflyttad med sina barn till **Nyed** 1767 från **Fågelvik**.

d) **Olof Ståhlberg** (son till ovanst) f 1766-09-06 i **Fågelvik**, d vid **Liljendal**, **Rämnen** 1833-06-26. Kom 1827 med sin familj från en ort i **Västergötland** vars namn ej kunnat uttydas och därför sökes.

e) **Brita Bengtsdotter** f 1724-04-14 i **Botorp** (=Risätterstorp), **Nedre Ullerud**. Finns med i husförhörslängden 1785-1790. Hennes vidare öden efterfrågas (saknas i dödboken)?

f) **Mjölaren Håkan Olofsson** f 1718-09-13 i **Nyed** som son till **Olof Andersson** och **Brita Håkansdotter**. Härkomst och vidare öden? **Håkan Olofsson** gifte sig i **Nyed** 1751, makarna bodde sedan i **Mölbacka**, **Nedre Ullerud**, där sonen **Olof** föddes 1753-10-15. Denne drunknade i **Älvsbacka** 1827 och skrevs då som **hammarsmedsälldermannen Olof Lindberg**. Varifrån fick han namnet **Lindberg**?

Christer Ode-Lundberg

Ekersgatan 15

703 42 Örebro

Telefon 019-107125

242. Jag söker anor till:

a) **Johanna Jansdotter** f 1784 i **Hjellstad**, **Dalby**, g m **Per Olsson** f 1780-05-22, från **Månäs Hallerud**, **N Ny**. Familjen bosatt i **Månäs**, **N Ny**. Var denna **Johanna Jansdotter** dotter till brukspatron **Johan Gustav Robsam** f 1748, **Letafors bruk** och hans hustru **Anna Helena Ullström** f 1755? Är jag ej alldeles fel? Tveksamt då en patronsdotter gifte sig med en torpare som är "sjuk och oförmögen till arbete". Om jag är på rätt spår är **Johanna** född 1784-09-03.

b) **Marit Håkansdotter** f 1779, g m **Lars Persson** f 1786-04-11 från **Råda**, **Ekshärad**. Familjen bosatt i **Råda**, **Ekshärad**.

Gunnar Johansson

Mjölkuddsvägen 197

973 43 Luleå

Telefon 0920-227593

243. I mitt sökande efter ättlingar till **Petrus Steuchius**, **Härnösands** förste biskop, försöker jag nu att om möjligt få hjälp med ättlingar till dessa personer:

a) **Abraham Eurenus** f 1732 i **Torsåker** d 1795 i **Forssane**, **Vänersborg**. Konstmästare i **Trollhättan**. G 1766 m **Johanna Catharina Bagge** f troligen 1740 i **Göteborg**. Barn **Petrus** f 1767 d 1827. Kofferdikaptän och fänrik. **Johan Jacob**, se nedan. **Catarina** f torsdag 19 jan 1769 i **Nygård**, **V Tunhem**.

b) **Johan Jacob Eurenus** f 1778 d cirka 1836. Bruksinspektör i **Värmland**. G m **Gustafva Maria Bagge** f 1776 d 1840 i **Åmål**. Barn **Johan Petter** f 1811. Stads-executor i **Åmål**. Utflyttade med en syster 1842 från **Åmål**, okänt vart. **Sophia Charlotta** f 1808 i **Åmål**.

Ulla-Britt Wallgren

Skolvägen 29 A

433 61 Sävedalen

Telefon 030-26 87 30

114 nya medlemmar 1994

Boktips . . .

Fortsättning från sida 18

Lars-Otto Berg visar i "Riksarkivets ... arkivskatter äro icke de enda" på material även utanför RA. Han nämner bland annat bouppteckningar, fångförteckningar och militärt material. *Christer Danielsson* skriver i *Länsräkenskaper - en personhistorisk guldgruva* om landsboken och landsboksverifikationerna och vad man kan finna där. Han redogör även för förvaltningen bakom dessa arkivalier. Här måste tyvärr nämnas att beståndet för Värmlands del är starkt begränsat när det gäller sådant material på grund av branden i Karlstad 1865.

Christer Danielsson skriver om **Likvidationer, lönefordringar för statstjänstemän. I en förbisedd personhistorisk skattgömma** skriver *Gunilla Karlsson* om att man kan finna personuppgifter i departementsarkiven och deras föregångare. *Jan Brunius* skriver om **Befordringsakter i kammarkollegiets arkiv** samt om **Slottsarkivet**. *Karin Wikberg* skriver om tullförvaltning och tullarkiv i **Bröderna Alfwegren** på Gotland. *Helmut Backhaus* skriver om **Personhistoriska källor rörande svenska Pommern i Riksarkivet**. *Birgitta Österlund* berättar om **SCBs arkivmaterial**. I **Om namnbyten och namnlagar i Sverige** av *Rolf Linde* finns en förteckning över några icke adliga personer, som tagit sig adliga namn, en följd av tillfälligt liberaliserad namnlagstiftning och som kan skapa förvirring för släktforskaren. Vi har som sagt gjort en sammarisk sammanställning av bok-innehållet och redogjort för enstaka detaljer. Det finns mycket mer att säga. Kort sagt, boken är en skatt när det gäller att söka arkivskatter.

Riksens arkiv

Årsbok för Riksarkivet och Landsarkiven 1994. 1993 års årsbok behandlade de historiska källorna. 1994 års bok handlar om personerna och institutionerna som bevarar källorna. För den som vill skaffa sig allmänbildning i arkivens historia är detta en lämplig bok.

Kari Tarkianen, Kerstin Abukhanfusa och *Krister Malmström* beskriver Riksarkivets historia från Gustav Vasas dagar, det vill säga innan RA bildades. *Lars*

ENAMN	FNAMN	GADRESS	PADRESS
Agin	Lars Gustaf	Agardsgatan 23	665 32 KIL
Andersson	Helge	Skogvaktarvägen 13	660 10 DALS LÅNGED
Andersson	Vivi	Franserudsvägen 36	666 32 BENGTSFORS
Ankarstad	Kjell	Snärstad Nor	655 93 KARLSTAD
Aronsson	Stig	Lokes väg 3	246 31 LÖDEKÖPING
Asak Historielag	Berg, Rokke og	Ingerfjellveien 43	N-1788 Berg Östfold
Axelsson	Gunnel	Djupadalsbrinken 14	667 30 FORSHAGA
Axelsson	Åke	Östra Ränkesvängen 10	670 40 ÅMOTFORS
Backman	Roland	Rådhusgatan 110 D	831 45 ÖSTERSUND
Bengtsson	Ulla	Fonagården Borga Larv	535 93 KVÄNUM
Berg	Lennart	Jättens väg 27	653 45 KARLSTAD
Bergebakken	Gerd Magnhild	Elverum Folkehøgskule	N-2400 ELVERUM
Bergh	Eva	Nolgårdsvägen 18 P	663 41 HAMMARÖ
Billinger	Paul	Frödingsvägen 8	686 31 SUNNE
Bolin	Ruth	Gustaf Schröders väg 9 B	673 32 CHARLOTTENBE
Borg	Ingvar le	Elisebergsgatan 27	662 35 ÅMÅL
Carlsson	Alf	Skolgatan 15	541 31 SKÖVDE
Carlsson	Irène	Jättegatan 50 A	593 52 VÄSTERVIK
Christiansson	Sten	Ljunggatan 12	654 65 KARLSTAD
Dickson	Johan	PL 2315	685 94 ÖSTMARK
Eriksson	Hans	Oleby 374	685 92 TORSBY
Eriksson	Willy	Sveagatan 33	665 31 KIL
Flinck-Maechel	Lena	Dahlgrensgatan 14	654 60 KARLSTAD
Floryd	Jan-Erik	Lundagårdsvägen 11	682 32 FILIPSTAD
Folkkrörels. Arkiv	Föreningen	Box 162	651 05 KARLSTAD
Fransson	Rolf	Ingriud Gustavsberg	661 93 SÄFFLE
Fremberg	Jonas	Höstagillesvägen 34	226 51 LUND
Glomvik	Johan	Postboks 228	N-1801 ASKIM
Gribing	Lena	Anderstorp	695 94 FINNERÖDJA
Haglund	Bengt Olof	Murgrönsvägen 26	125 55 ÄLVSJÖ
Halvarsson	Lena	Forsgatan 9	667 34 FORSHAGA
Hammar	Carl Olof	Tjäderstigen 16	654 68 KARLSTAD
Henriksson	Ruth	Åmålsvägen 5	661 32 SÄFFLE
Henriksson	Ulla	Kyrknäs 61	685 94 TORSBY
Hernelid	Ulf	Laxvägen 65	663 40 HAMMARÖ
Hultsten	Bengt	Flovgatan 9	653 45 KARLSTAD
Hägg	Inger	Lindgatan 6	662 36 ÅMÅL
Ingwall	Lennart	Bergsvägen 8	663 33 SKOGHALL
Johansson	Britta	Stenbyn Solbacka	661 96 LÅNGSERUD
Johnson	Caspar	Åkervägen 53	681 43 KRISTINEHAMN
Jonsson	Gunilla	Östergatan 30 C80 VI	152 43 SÖDERTÄLJE
Karlsen	Kjell	Box 71	N-1820 SPYDEBERG
Karlsson	Edgar	Norra Enbärsfallet 10421	691 91 KARLSKOGA
Karlsson	Håkan	Skolgatan 29 A	691 41 KARLSKOGA
Lantz	Eivor	Ängsgatan 4	564 32 BANKERYD
Larsson	Lars	Olivedalsgatan 1 6 tr	413 10 GÖTEBORG
Liedberg	Carl-Fredrik	Åshammargatan 8	654 61 KARLSTAD
Lien	Unni	Kråkeveien 24	N-1534 MOSS
Lindgren	Britta	Pussitågtvägen 10	792 75 FÄRNÄS
Lund	Härdis	Sleipnergatan 27	165 58 HÄSSELBY
Lundell	Monica	Utterbyn 170	685 92 TORSBY
Luthman	Daisy	Ängby 1192	710 92 DYLTABRUK

Känn Dig välkommen !

ENAMN	FNAMN	GADRESS	PADRESS
Lübeck	Gerd	Geijersgatan 10	622 23 KARLSTAD
Lövängård	Sune	Sjögatan 21	685 30 TORSBY
Marklars	Tomas	Rådom 169	685 93 TORSBY
Mattsson	Liz	Pilvägen 10	541 57 SKÖVDE
Mofjell	Ruth	Smedbacken 11	667 31 FORSHAGA
Mogren	Mats	Naglarp	574 94 VETLANDA
Nilsson	Alf	Borserud Högåsen 20	660 60 MOLKOM
Nilsson	Anita	Fågelvägen 24	667 32 FORSHAGA
Nilsson	Bengt-Göran	Lill Ingmars väg 18	653 46 KARLSTAD
Nilsson	Elisabeth	Älvkullevägen 25 A	682 33 FILIPSTAD
Nilsson	Jan	PL 8057	860 20 NJURUNDA
Nilsson	Rune	Fagerberg 28	685 94 TORSBY
Nilsson	Siv	Borserud Högåsen 20	660 60 MOLKOM
Nilsson	Thure	Bogesundsgatan 13	256 55 HELSINGBORG
Nilsson Möhler	Rigmor	Vitsand Björkliden	685 94 TORSBY
Nordfors	Gunnar	Nya Örnäsgatan 3 F	662 31 ÄMÅL
Nordum	Jan	Seljestien 65	N-1370 ASKER
Norén	Leif	Ängsgatan 4	564 32 BANKERYD
Näzell	Tommy	Klarbärsvägen 18	435 43 MÖLNLYCKE
Ohlson	Bengt	Åsevägen 13	182 35 DANDERYD
Olofsson	Majvor	Ringgatan 96	653 49 KARLSTAD
Olsson	Göran	Trolldalsvägen 1	668 30 ED
Oveborn	Harry	Röjdåfors 81	685 97 ÖSTMARK
Perdahl	Jan-Anders	Studentvägen 90	977 53 LULEÅ
Persson	Ingemar	Rönnbärsvägen 15 B	691 47 KARLSKOGA
Persson	Margareta	Döbelnsgatan 21	653 42 KARLSTAD
Petersson	Ingrid	Lagerbrings väg 7 E	224 60 LUND
Rehnberg	Åke	Älvgatan 61	652 30 KARLSTAD
Rönning	Lennart	Videgatan 5	614 33 SÖDERKÖPING
Sanamon	Sverre	Box 16	670 10 TÖCKSFORS
Sandin	Anders	Lerbrunnsvägen 6	684 00 MUNKFORS
Sjöberg	Knuth	Östra Kyrkogatan 12	903 30 UMEÅ
Sjöholm	Göte	Södra Parkgatan 10	667 32 FORSHAGA
Sköld	Hans E	Ardennergatan 36 G	271 37 YSTAD
Slektshistorielag	Solör	v/Thor Kortgaard Maudsv 9	N-2200 KONGSVINGER
Sollien	Finn	Kongeven 121	N-2200 KONGSVINGER
Stedenfeldt	Stina	Västra Kanalgatan 5 A	652 24 KARLSTAD
Stenmark	Bernt	Volframgatan 12	811 52 SANDVIKEN
Stenqvist-Ason	B-M	Stensäter 2279	635 05 ESKILSTUNA
Storberg	Ingela	Björns väg 13 B	671 33 ARVIKA
Storm	Inga	Storskogsvägen 30	141 39 HUDDINGE
Sturk	Gudrun	Lövtorpsvägen 11	151 48 SÖDERTÄLJE
Sundberg	Sven Åke	Box 184	685 24 TORSBY
Sundell	Anita	Bergsrådsvägen 41	128 42 BAGARMOSSEN
Sundling	Eva	Stockvägen 33	661 43 SÄFFLE
Svednell	Inggerd	Kalvbergsåsen 12	684 92 MUNKFORS
Svensson	Inger	Karmgatan 9	653 44 KARLSTAD
Söderman	Bernt-Ove	Stockvägen 13	661 43 SÄFFLE
Tauberman	Margaretha	Sveagatan 4 A	652 22 KARLSTAD
Tegbäck	Ingrid	Tvärvägen 1 6 tr	171 30 SOLNA
Thimberg	Jan	Rättartunet 17	141 35 HUDDINGE
Tisell	Birgitta	Elmsta 6202	760 40 VÄDDÖ
Wallin	Allan	Serenadvägen 20	131 40 NACKA

Boktips . . .

Fortsättning från sida 20

Rumar skildrar landsarkivens historia **Från Vadstena till Karlstad**. Några enskilda arkiv presenteras. En uppsats av *Martin Fritz* handlar om företagsarkiv. I övrigt ges skildringar av arkivpersonals arbetsförhållanden genom tiderna. **Kanaler**

Svenska Turistföreningens Årsbok 1995. Varför nu Turistföreningens årsbok i VärmlandsAnor? Jo, främst av två skäl.

Det ena är årsbokens tema, kanaler, vilket ger lite värmländsk lokalhistoria. I *Kanaler* genom tiderna ger *Peder Palmstierna* en historisk översikt över Sveriges kanaler där bland annat Vikingaleden med Säffle kanal omnämns. *Per Stymne* skriver om Bergslagskanalen mellan Karlskoga och Filipstad. *Erik Jansson* skildrar Dalslands kanal, vars sjösystem går in i Värmland där författaren gör en historisk landstigning i Silbodal hos kyrkoherden på 1860-talet, Anders Lindbäck.

Det andra skälet är arkivhistoriskt. *Edvard Matz* berör i sin skildring av Hjälmare kanal dramatiken omkring skyddsevakueringen av Riksarkivet 1713 på väg till Örebro, då skutan med arkivlasten gick på grund i Hjälmaren och sprang läck. Att beskriva årsboken i övrigt är lockande, men vore att gå för vida cirklar utanför Värmland och släktforskningen. Allmänt skall sägas att den är rikt försedd med kartor och vackra färgbilder.

Värmlands Släktforsarkatalog 1994 Släktforsarkatalogen har utökats betydligt jämfört med den tidigare utgåvan. Nu redovisas 164 forskares namn.

Katalogen har försetts med kartor över församlingar och härader samt utökats med en litteratur- och arkivförteckning sammanställd av Lars-Gunnar Sander, förteckning över släktutredningar i Värmlandsarkiv, redovisning av sockeninventering i Kila samt utdrag av de register som rör Värmland ur SSFs register-register. Katalogen har sammanställts av Gunnar Jonsson och redigerats av Harald Persson.

Bernhard Granholm

Nya medlemmar . . .
Fortsättning från sida 21

ENAMN	FNAMN	GADRESS	PADRESS
Wallin	Sonja	Forsgatan 14	667 34 FORSHAGA
Weidmer	Hardy	Hjortronstigen 4	665 35 KIL
Wennerlund Pedersen	Grete	Knud Sörnes vei 10	N-4015 STAVANGER
Westby	Ninnie	Felingsed Åsen 1	672 94 ÅRJÄNG
Westlund	Maj Britt	Ängbråtsgatan 17	667 31 FORSHAGA
Zetterberg	Harald	Torggatan 7 B	795 30 RÄTTVIK
Ågren	Leif	Prästgårdsvägen 7 D	663 32 SKOGHALL
Österberg	Kajsa	Eddavägen 7	737 43 FAGERSTA
Östlund	Sten	Hjortnäsavägen 12	793 31 LEKSAND

Vårens program 1995

Tisdagen 28 februari kl 19.30 Stadsbiblioteket, Karlstad.
 Harald Persson: Vad är släktforskning?

Lördagen 18 mars kl 13.00 Årsmöte i Gamla Badhuset, Karlstad
 1. Sedvanliga årsmötesförhandlingar
 2. Föredrag av Per Magnusson: Kartan berättar om Karlstad
 3. Kaffe med tillfälle till frågor och utbyte av erfarenheter släktforskare emellan.

Lördagen 8 april kl 13.00 Gamla Badhuset, Forskarsalen, Karlstad.
 Så här gör jag. Några medlemmar berättar om sin forskning.
 Även du är välkommen att berätta om vad Du håller på med.
 Ta med Dig fika och Ditt forskningsmaterial. Vi försöker hjälpa varandra med problem, utbyter erfarenheter och pratar släktforskning i största allmänhet.

Måndagen 24 april kl 19.00 Stadsbiblioteket, Arvika.
 Harald Persson: Nybörjarens frågor, Var finns uppgifterna? Fällor och problem, Kortregister eller datorprogram.

Lördagen 20 maj kl 10.00 Gamla Badhuset, Karlstad.

Besök av Västerås Släktforskare.
 Vi bjuder på kaffe och utbyter erfarenheter under en timme.
 Ett utmärkt tillfälle för Dig som har anor i Västmanland att få kontakt med släktforskare i den landsändan.

Försommarens utflykt
Måndagen 5 juni (Annandag pingst)
 Resa till Lurö.
 Samling i Ekenäs på Värmlandsnäs sydspets kl 10.00.
 Båt till Lurö, guidad rundtur och information om öns historia.
 Middag på logen (rökt lax, dricka, kaffe och kaka).
 Ta med förmiddagsfika och varma kläder.
 Vid tjänlig väderlek angörs Vithall på återresan. Åter i Ekenäs omkring kl 17.00. Pris 250.00 kr för vuxen och 190.00 för barn inkl middag.
 Frågor om resan besvaras av Vuxenskolan i Forshaga, telefon 054-873970.

Föranmälan måste göras före 5 maj till Lars-Gunnar Sander tel 054-872754 eller Bernhard Granholm tel 0555-61153 vilka organiserar samåkning till Ekenäs

Denna utflykt bör passa väl för medlemmar i södra Värmland och Dalsland.

Info från SVAR

Färdiga kort listor under arbete

Hjälpkommittén för Finlands barn

Kortregister över de finska barnen, som evakuerades till Sverige under åren 1941-42. Registren är ordnade dels alfabetiskt och dels efter det nummer barnen åsattes av den finska kommittén.

Korten innehåller uppgifter om barnens namn, nummer, födelsedatum, föräldrarnas namn, hemort, ankomst till Sverige, hänvisningar till syskon samt datum för hemresa, adoption eller fosterbarnsöverenskommelse.

Register över skattebrevskoncept

Ett kortregister över fastigheter som försålts från kronohemman till skattehemman 1700-1773.

På registerkorten är antecknat datum för skatteköpet samt om handlingar finns bevarade. Då står aktnummer och årtal angivet. I den mikrofilmade versionen är korten ordnade länsvis och inom län alfabetiskt efter hemmanens namn.

Prästeder

Kortregistret redovisar för åren 1688-1720 de präster, vilka svurit ny trohetsed. Uppgift om församling, prästens namn samt tidpunkt.

Några volymer

ur Riksarkivets ämnessamlingar samt från Göta Hovrätt rörande trolldomsväsendet. Materialet omfattar tiden 1584-1763.

Fångvårdsanstalten i Östersund

Fångrullor 1810-1921 samt Kyrkböcker 1846-1923

Pressklippsamlingar

Kultsjödal, Västerbottens län 1954-1992. Oxelösund, Södermanlands län 1957-1992. Ramsele, Västernorrlands län 1939-1991. Trosa, Sörmlandssamlingen 1942-1993. Höör, Malmöhus län 1917-1980. Nordkalottsamlingen 1990-1992 har tillkommit.

Genealogi

Magnus Stattins samling; antavlor samt rekonstruktion av husförhörslängd för Torsåker 1600-1760.

Robert Stattin, Släkter i Dal (Västernorrlands län).

Wilhelm Berg, Göteborgssläkter

Observera - ändrade portoavgifter**Annon****Värmlands
Ortregister**

Över 4.700 hemman och hemmanstorp är samlade i ett 68 sidors register med hänvisning till socken, härad, jordnatur och mantal. Jordeboken omspanner tiden från Gustav Vasas 1500-tal intill 1931 när fastighetsregister tog över registreringsansvar. Kartor församlingar och härader.

Sammanställd av

Gunnar Jonsson, Säffle.

Säljs av Värmlands Släktforskarförening och beställes via postgiro

Sverige 46 96 60-5

Pris SEK 40.00 + porto 11.00

Norge 0806 1944339

Pris NOK 36.00 + porto 17.00

Annon**Vitsand (S)
Födde 1824 - 1860
Vigde 1824 - 1860**

2737 födda barn sorterade i Datumordning, Faderordning, Moderordning och Ortsordning.

534 Vigslar med samma sorteringsordningar

300 sidor i prydlig A4-pärm med register. Datorhantering av materialet medger även andra sorteringsönskemål.

Säljs av Värmlands Släktforskarförening och beställes via postgiro

Sverige 46 96 60-5

Pris SEK 250.00 + porto 61.00

Norge 0806 1944339

Pris NOK 225.00 + porto 66.00

Annon**Östmark (S)
Födde 1765 - 1820**

4611 födda barn sorterade i Datumordning, Faderordning, Moderordning och Ortsordning.

371 sidor i prydlig A4-pärm med register. Datorhantering av materialet medger även andra sorteringsönskemål.

Säljs av Värmlands Släktforskarförening och beställes via postgiro

Sverige 46 96 60-5

Pris SEK 240.00 + porto 61.00

Norge 0806 1944339

Pris NOK 220.00 + porto 66.00

Annon**Värmlands
Släktforsarkatalog**

164 forskare som forskar på släkter och orter i Värmland. Ersätter 1993 års Värmlandsforskare. Med Ortregister, Släktregister och Specialregister. Kartor över Värmland visande församlingar och härader. 66 sidor i förstärkt ryggbundet häfte med förteckning på arkiven i Värmland jämte litteraturlista och förteckning över kända register.

Säljs av Värmlands Släktforskarförening och beställes via postgiro

Sverige 46 96 60-5

Pris SEK 50.00 + porto 11.00

Norge 0806 1944339

Pris NOK 45.00 + porto 17.00

Annon**Blankett
för Antavlor**

Rymmer ansökare + 6 generationer. Hålslagen och vikt för kontorspärm. Vitt 80 grams papper. I sats om 4 ex inklusive porto.

Underlättar att spara och förvara noteringar.

Säljs av Värmlands Släktforskarförening och beställes via postgiro

Sverige 46 96 60-5

Pris SEK 15.00 inklusive porto

Norge 0806 1944339

Pris NOK 17.00 inklusive porto

Annon**Fryksände (S)
Födde 1707 - 1765**

5877 födda barn sorterade i Datumordning, Faderordning, Moderordning och Ortsordning.

452 sidor i prydlig A4-pärm med register. Datorhantering av materialet medger även andra sorteringsönskemål.

Säljs av Värmlands Släktforskarförening och beställes via postgiro

Sverige 46 96 60-5

Pris SEK 290.00 + porto 61.00

Norge 0806 1944339

Pris NOK 265.00 + porto 66.00

Annon**Nyhet****Dalslands
Ortregister**

Cirka 2500 hemman och hemmanstorp samlade i ett 38 sidors register med hänvisning till socken, härad, jordnatur och mantal. Jordeboken omspanner tiden från Gustav Vasas 1500-tal intill 1931 när fastighetsregister tog över registreringsansvar. Med kartor församlingar och härader.

Sammanställd av

Gunnar Jonsson, Säffle

Säljs av Värmlands Släktforskarförening och beställes via postgiro

Sverige 46 96 60-5

Pris SEK 40.00 + porto 11.00

Norge postgiro 0806 1944339

Pris NOK 36.00 + porto 17.00

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
c/o Harald Persson
Malmtorgsgatan 18
653 40 KARLSTAD

B

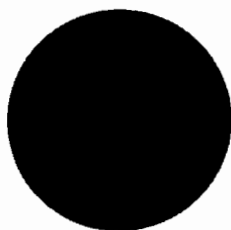
Föreningsbrev

Har du valt din egen
Hustrückare

?

Nu är valet lätt!

Det är bara att trycka på
KNAPPEN

Ramgatan 7, 653 41 Karlstad, Telefon 054-15 66 75

Värmlands mesta fullservicetryckeri!